

18.3.2019/la/kgh/rg

ÅRSRAPPORT 2018

Albanigade 54E, 1.sal, 5000 Odense C
Tlf. 66 14 60 61, e-mail: info@frivillighed.dk
www.frivillighed.dk

Indholdsfortegnelse

1. Påtegninger.....	3
1.1 LEDELSENS PÅTEGNING	3
1.2 BESTYRELSENS GODKENDELSE.....	4
1.3. DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING	5
2. Indledning	8
3. Virksomheden	9
3.1. Generelle oplysninger om virksomheden	9
3.2 Institutionens formål og aktiviteter	10
3.3 Institutionens organisation – organisationsdiagram	13
3.4 Bestyrelsens sammensætning.....	13
3.5 Personalemæssige ressourcer	14
3.5.1. Årsværk i regnskabsåret 2018, de tre foregående år og budgetår 2019.....	14
3.5.2 Personalesammensætning – fordeling på alder og køn	14
3.5.3 Personaleomsætning	14
3.5.4 Ansatte på socialt kapitel	15
3.5.5. Sygefravær	15
3.5.6. Gennemsnitlig årsløn	15
3.5.7. Over- og merarbejde.....	15
4. Årsberetningen	16
4.1 Ledelsesberetningen tværgående.....	16
4.2 Ledelsesberetningen for finanslovsbevillinger	18
4.2.1 Bevillingsafregning	32
4.2.1.1. Bevillingsafregninger over for statsregnskabet	32
4.2.1.2 Afregning af grundbevillingen	32
4.2.1.3 Specifikation af afregning af grundbevilling med sammenligningstal	33
4.2.2 Målopfyldelse i forhold til resultatkontrakten	34
4.2.3 Kønsmainstreaming	35
4.3 Ledelsesberetning for rekvirerede projekter	35
4.4 Ledelsesberetning for indtægtsdækkede aktiviteter.....	35
5. Finansiell rapport	36
5.1 Anvendte regnskabspraksis.....	36
5.2 Finansiell resultatopgørelse	39
5.3 Balance aktiver/passiver	40
5.4 Egenkapital	41
5.5 Regnskabsmæssige forklaringer.....	41
5.6 Noter.....	41

1. Påtegninger

1.1 LEDELSENS PÅTEGNING

Undertegnede har dags dato aflagt årsrapporten for 2018 for Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med "Koncept for udarbejdelse af årsrapporter for selv-ejende institutioner under Børne- og Socialministeriet" af 17. december 2013. Afsnittet vedrørende den finansielle rapport er aflagt i overensstemmelse med Statens regnskabsregler.

Fra og med 2013 er CFSA omfattet af Rigsrevisionslovens § 2.

Jeg anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsrapporten giver et retvisende billede af centrets aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Årsrapporten indstilles til godkendelse.

Odense, den 26. marts 2019

Laura Auken Larsen

1.2 BESTYRELSENS GODKENDELSE

Godkendt på bestyrelsesmøde den 26. marts 2019

Thorkil Juul, formand
udpeget af Børne- og Socialministeriet

Anni Ehlers
udpeget af Børne- og Socialministeriet

Vibeke Molin
udpeget af Børne- og Socialministeriet

Katrine Nørtoft Magelund
udpeget af KL

Morten Skov Mogensen
udpeget af Børne- og Socialministeriet

Lars Skov Henriksen
udpeget af Forskningsrådet for Samfund
og Erhverv

Mirka Mozer
udpeget af Frivilligrådet

Centrets ledelse

Laura Auken Larsen, centerchef

1.3. DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Til bestyrelsen i Center For Frivilligt Socialt Arbejde

KONKLUSION

Vi har revideret årsregnskabet for Center For Frivilligt Socialt Arbejde for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, side 39- 47 (i Finansiell rapport), der omfatter resultatopgørelse, balance, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter Koncept for udarbejdelse af årsrapporter for selvejende institutioner under Børne- og Socialministeriet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af centerets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af centerets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med Koncept for udarbejdelse af årsrapporter for selvejende institutioner under Børne og Socialministeriet.

Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der omfatter årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

GRUNDLAG FOR KONKLUSION

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision, god offentlig revisionsskik og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Center for Frivilligt Socialt Arbejde i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

FREMHÆVELSE AF FORHOLD VEDRØRENDE REVISIONEN

Center for Frivilligt Socialt Arbejde har medtaget budgettal som sammenligningstal i de regnskabsmæssige forklaringer. Budgettet har, som det fremgår af årsregnskabet, ikke været underlagt revision.

LEDELSENS ANSVAR FOR ÅRSREGNSKABET

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Koncept for udarbejdelse af årsrapporter for selvejende institutioner under Børne- og Socialministeriet. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere centerets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Center for Frivilligt Socialt Arbejde, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

REVISORS ANSVAR FOR REVISIONEN AF ÅRSREGNSKABET

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision, god offentlig revisionsskik jf. rigsrevisorloven samt aftale i henhold til rigsrevisorlovens §9, stk. 1, om den interne revision ved mindre selvejende institutioner under Børne- og Socialministeriet med virkning fra og med regnskabsåret 2013, og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilside-sættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af centerets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om centerets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at center for frivilligt socialt arbejde ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

UDTALELSE OM LEDELSESBERETNINGEN

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det i overensstemmelse med god offentlig revisionsetik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Odense, den 26. marts 2019

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab CVR-nr. 20 22 26 70

Kim Dalgaard
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 19736

2. Indledning

Center for Frivilligt Socialt Arbejde (CFSA) er en selvejende institution under Børne- og Socialministeriet (BSM) og blev oprettet i 1992 med henblik på at fremme og støtte frivilligt socialt arbejde i Danmark.

”På 20 år har CFSA opnået en unik funktion som værende et landsdækkende videnscenter, der i udførelse af alle opgaver bygger på opdateret *både praksisnær/borgernær og teoretisk/analytisk viden* om det samlede frivillighed på velfærdsområdet i Danmark” - udpluk af centrets strategi.

Formålet med årsrapporten

Formålet med årsrapporten er at give en samlet og sammenhængende information om CFSA's finansielle og ressourcemæssige situation, målsætninger og resultatopnåelse for de med BSM aftalte strategiske målindikatorer (KPI'er) i det aktuelle regnskabsår. Årsrapporten er henvendt til Børne- og Socialministeriet som opdragsgiver, bestyrelsen og til alle andre interessenter, som ønsker at følge udviklingen i CFSA's arbejde og prioritering af ressourceanvendelsen og opnåelse af aftalte mål.

Rapporten er opdelt i følgende hovedafsnit:

- Påtegninger
- Indledning
- Præsentation af institutionen
- Årsberetninger og resultatopfyldelser, inklusiv målindikatorer
- Finansiell rapport
- Noter

For 2018 udarbejdede CFSA en målplan efter et nyt koncept fra Socialstyrelsen for selvejende institutioner, der modtager et fast driftstilskud. Målplanen sætter fokus på centrets kerneopgaver og strategiske prioriteringer understøttet af få klare delmål for året.

I 2018 falder centrets samlede bevillingsfinansierede indtægtsgrundlag fra 15,2 mio.kr. i 2017 til 13,9 mio.kr. Faldet skyldes primært nedlæggelsen pr. 31.12.2017 af "Projekt Frivillig" og den tilknyttede sekretariatsopgave, der var placeret i CFSA.

Finanslovsbevillingen er sammensat af den oprindelige grundbevilling på 4,4 mio.kr. og Frivilligpakken, som udløber i 2018, på 2,5 mio.kr. Hertil kommer, at centret med indgåelse af satspuljeaftalen modtog en fireårig bevilling til 'Kompetenceløft af det frivillige sociale arbejde'. Kompetenceløft er en videreførelse af Uddannelsespuljen i revideret form og målrettet både brugere på det sociale område og kapacitetsombygning i frivillige sociale foreninger. Kompetenceudviklingen indeholder to former for støtte jf. anmærkninger i Finansloven 15.13.04.30:

- Kursusaktivitet: Udbud af kurser, som afholdes lokalt, samt netværk til frivillige og ansatte i det frivillige sociale arbejde.
- Rådgivning: Rådgivning, konsulentbistand og læringsaktiviteter til at understøtte små foreninger og projekter, som er på vej til at etablere sig som forening, til at arbejde med kompetenceudvikling af frivillige.

CFSA, der er omfattet af regnskabsmæssige retningslinjer for selvejende institutioner på Børne- og Socialministeriets område, er omfattet af Rigsrevisorlovens § 2 og ministeriets aftale med Rigsrevisoren efter lovens § 9 om benyttelse af intern revisor. Årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med Statens regnskabsregler og ledsages af revisionsprotokollat.

3. Virksomheden

3.1. Generelle oplysninger om virksomheden

VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER

Virksomheden	Center for Frivilligt Socialt Arbejde Albanigade 54E, 1. sal 5000 Odense C Telefon: 66 14 60 61 Hjemmeside: www.frivillighed.dk E-mail: info@frivillighed.dk CVR-nr.: 24 19 87 15 Etableret: 1992 Hjemsted: Odense Regnskabsår: 1. januar - 31. december 2018
Bestyrelsesformand	Thorkil Juul
Daglig ledelse	Centerchef Laura Auken Larsen
Revisor	Rigsrevisionen
Intern revisor	BDO, Statsautoriseret revisionsaktieselskab Fælledvej 1 5000 Odense C
Pengeinstitut	Danske Bank Albani Torv 5000 Odense C

3.2 Institutionens formål og aktiviteter

CFSA's formål jf. vedtægterne er:

- At fremme og støtte frivilligt socialt arbejde i Danmark og eksistensen af en mangfoldig, selvstændig og aktiv frivillig sektor, som uafhængigt bidrager til udviklingen af velfærdssamfundet i samspil med offentlige myndigheder og private virksomheder
- At sikre, at alle med interesse for frivillighed og aktivt medborgerskab på velfærdsområdet har adgang til troværdig faglig og praksisnær viden og relevante udviklingstilbud.

CFSA - det landsdækkende videns- og udviklingscenter

Bestyrelsen har i 2016 vedtaget en justeret strategi for centrets udvikling og drift 2017-2020 på baggrund af mål- og strategiplan 2015-20. Strategien understreger CFSA's betydning som national vidensdeler og brobygger på tværs af aktører – fra frivillige over ansatte ledere til ministerier og forskere – inden for frivillighed på velfærdsområdet.

Med strategien har centret et mere strategisk fokus, højere prioritering af kerneområder inden for frivilligt socialt arbejde, markant fokus på strategisk og alsidig formidling af centrets brede viden fra både praksis og forskning samt styrkelse af internt samarbejde og udvikling af nye tilbud målrettet den aktuelle udvikling inden for frivilligt socialt arbejde og den brede vifte af aktører og interessenter.

Forandringsteori

Forandringsteorien for CFSA blev revideret i 2016 og tilpasset centrets nye strategi inkl. vision og mission. I 2018 er forandringsteorien justeret i mindre omfang i forhold til formålet med KompetenceLøftet, bortfaldet af Projekt Frivilligopgaven og andre opgaver tildelt fra BSM.

Forandringssteori for CFSA's aktiviteter

AKTIVITETER - hvad vi gør	RESULTATER - hvad vi skaber	VIRKNINGER/EFFEKTER - hvilke forandringer medfører det, vi gør og skaber på mellemlangt sigt	VIRKNINGER/EFFEKT - hvilke forandringer medfører det, vi gør og skaber på langt sigt
<p>Vidensopbygning/-deling Vidensdeling og bidrag med viden og data fra centrets virke, herunder nationale og internationale netværk til brug for debatter og udvikling af civilsamfundet i fx rapporter</p> <p>Formidling af nye metoder til CFSA's målgrupper bl.a. qua CFSA's netværk</p> <p>Strategisk og tværgående anvendelse af viden fra eksternt finansierede projekter og opgaver</p> <p>Politikudvikling Bidrage med viden og data til politikudvikling i departementet</p> <p>Rådgivning og organisationsudvikling Rådgivning til frivillige, foreninger, organisationer, samarbejdspartnere og interessenter</p> <p>Startpakker og rådgivning til vækstlag, nye foreninger m.m.</p> <p>Rekvirerede konsulentytelser om organisationsudvikling mv. til foreninger og organisationer inden for målgrupperne</p> <p>Kompetenceudviklingsaktiviteter Kompetenceudvikling ved kurser, webtilbud, konferencer, uddannelser mv. af relevante målgrupper</p> <p>Netværk Stimulere og facilitere faglige netværk og tværsektorielt samarbejde på relevante områder</p> <p>Tværsektorielt samarbejde Strategisk og operationelt samarbejde med alle relevante interessenter og aktører</p> <p>Formidling Mundtlig og skriftlig formidling ud fra praktiske og empiriske erfaringer målrettet frivillige og ansatte i civilsamfundet, kommuner og erhvervsliv, forskere og medier samt faglige netværk samt ved møder og oplæg for væsentlige samarbejdspartnere og sarringspartnere i den frivillige sektor</p> <p>Strategisk og konkret udvikling og vedligeholdelse af formidlingen i CFSA's hjemmeside, databaser og andre platforme.</p>	<p>Formidling (ad relevante kanaler og netværk) af relevant og aktuelt viden med basis i både forskningsmæssig og praksisbaseret viden, der bygger på kontakt med civilsamfundet og myndigheder</p> <p>Levering af aktiviteter, der er velbesøgte, velkendte, sammenhængende, af høj kvalitet, og der qua en hjælp-til-selv-hjælp tilgang styrker målgruppens kompetencer, robusthed, kapaciteter og udvikling.</p> <p>Levering af relevant, aktuel og brugbare data, fakta, redskaber og viden, der understøtter opdragsgivers behov</p> <p>Rådgivning baseret på national og international viden og erfaring både indhentet via CFSA og ved anvendelse af anden relevant viden og data</p> <p>Personlig og digital administrativ service ved kurser, publikation mv.</p> <p>Sikring af værdiskabende samspil mellem civilsamfundets aktører og offentlige myndigheder. Tilsvarende mellem virksomheder, fonde mv. og civilsamfundet.</p>	<p>Målgrupperne oplever, at CFSA's vidensdeling, redskaber, rådgivning, faglige formidling og (mundtlige og skriftlige) kommunikationsaktiviteter er relevante, forståelige, anvendelige og bygger på bred viden og engagement</p> <p>Foreninger og selvorganiserede frivillige oplever, at de har muligheder for at udvikle sig og fx rekruttere og fastholde nye frivillige</p> <p>Civilsamfundet oplever, at der er nem adgang til at få relevant kompetence- og kapacitetsudvikling</p> <p>De relevante målgrupper kender CFSA's rådgivningstilbud og rådgivningsguider mv. og kontakter os i relevante sammenhænge</p> <p>Foreninger og enkeltpersoner oplever muligheder for at samarbejde med kommuner, erhvervsliv og andre i et ligeværdigt samspil, og at CFSA kan bidrage relevant hertil</p> <p>CFSA er anerkendt af relevante målgrupper som et troværdigt nationalt videnscenter for udvikling og formidling af relevant og anvendelig viden om frivilligt socialt arbejde og civilsamfundets betydning.</p>	<p>Sikring af relevant, bred og strategisk viden og fakta om frivilligheden og den frivillige sektor til brug for bl.a. statslig, regional og kommunal (politik)udvikling</p> <p>Det er og skal være let at blive og være frivillig i mange sammenhænge og være en aktiv medborger i samfundet</p> <p>Det er og skal være let at danne og udvikle sig som forening/ frivillig organisation eller i løsere organiseringsformer</p> <p>Der er et aktivt, værdiskabende, robust og mangfoldigt civilsamfund i Danmark.</p>

Pe hmoee-efektementetmgsdi: OL YTN-D UeVvX-VTTCe-A-00444 AD3UX-0HZQ1

CFSA's udgifter finansieres af:

- Bevillinger efter Finansloven
 - Center for Frivilligt Socialt Arbejde – oprindelig grundbevilling
 - Frivilligpakke 2016-2018, herunder Frivilligrapporten
 - CompetenceLøft 2018-2021
- Indtægter fra projekter – ikke aktuelt i 2018
- Anden indtægtsgivende virksomhed

Der anvendes følgende opdeling og begreber i CFSA's økonomistyring:

FL-bevilling = Finanslovsbevilling (omtales også som grundbevilling)

Bevillingsfinansierede aktiviteter

Den del af centrets økonomi, der vedrører udadrettede basisaktiviteter, som finansieres af grundbevillingen (CFSA), CompetenceLøft, sidste periode af Frivilligpakken og restbeløb fra midler til Projekt Frivillig og opgaver under den nationale civilsamfundsstrategi.

Omfatter alle aktiviteter jf. Målplan 2018. Hvor der forekommer hel eller delvis brugerbetaling^{*)}, konteres indtægten også under grundbevillingerne. Bruttoudgifterne udgør herefter alle medgåede ressourcer, mens nettoudgiften er udtryk for alle udgifter til medgåede ressourcer fratrukket hel eller delvis brugerbetaling. Der er overførselsret mellem årene i forhold for over- og underskud. Det fremgår bl.a. af årsrapporten, i hvilket omfang der for det enkelte regnskabsår er tale om overførsler fra det foregående regnskabsår og til det efterfølgende. Grundbevillingen udbetales som aconto-rater til centret i lige store månedlige rater jf. tilskudsbrev.

^{*) Hvor der ikke er tale om indtægtsdækket virksomhed.}

Tilskudsfinansierede aktiviteter (også omtalt som rekvirerede statslige projekter)

Den del af centrets økonomi, der vedrører projekter med statslig puljefinansiering.

Alle projektaktiviteter, hvortil der er udstedt bevillingsbrev. I praksis vil der kun være tale om projekter, der er statsligt finansieret, mens fx. et projekt med privat fondsfinansiering vil betragtes som en indtægtsdækket aktivitet. Flerårige projekter afsluttes først ved udløb og "går i 0" i årsregnskaber.

Indtægtsdækkede aktiviteter (også omtalt som markedsfinansieret virksomhed)

Den del af centrets aktiviteter, som er fuld selvfinansieret på markedslignende vilkår.

Indtægtsdækket virksomhed i øvrigt. Der er tale om aktiviteter, der ligger i naturlig forlængelse af centrets formål, virke, målgrupper og strategi. Der foregår en konkret visitation og vurdering fra ledelsen af hver enkelt aktivitets relevans. I afvejningen vurderes ligeledes, om den tilbudte opgave eller det udmeldte udbud kan give CFSA adgang til viden og indsigter med relevans for udvikling af CFSA's faste opgaver og formål, og som vurderes at være værdiskabende for målgrupperne for kerneydelserne. Ved evt. tvivl om hvorvidt der er tale om en indtægtsdækket virksomhed, tager ledelsen stilling til spørgsmålet.

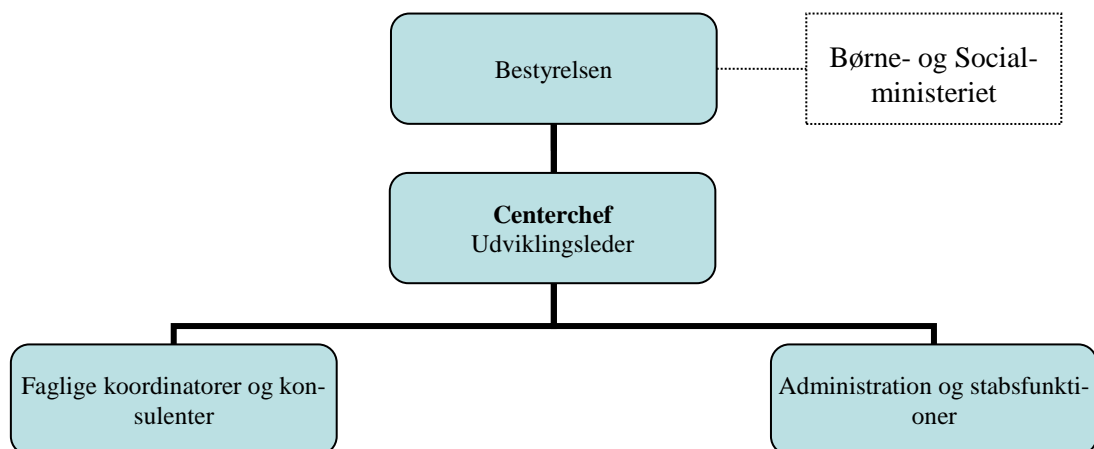
For indtægtsdækkede aktiviteter skal foreligge realistiske overslag/budgetter samt efterkalkulationer, der sikrer overblik over rentabilitet og afregning i forhold til centrets grundbevilling i forhold til medgæet tid. Ressourcerne til denne type virksomhed vil typisk blive "købt" i centrets grundbevilling enten som løntimer eller overhead. Ved køb (omkontering) af timer tages udgangspunkt i følgende: Konsulenter = godkendt timepris. Andre personalegrupper - herunder lejlighedsvist ansat studentermedhjælp = den faktiske udgift. Ved større aktiviteter kan også ansættes personale direkte til løsning af opgaven.

Efter afregning til grundbevillingen jf. ovenstående bør CFSA på dette område sikre sig et rimeligt overskud, der kan bruges til udvikling og imødegåelse af evt. tab på fremtidige aktiviteter i form af indtægtsdækket virksomhed.

Årets resultat og det akkumulerede resultat kan aflæses i egenkapitalen.

F-konti = økonomi fælles for støttefunktioner.

3.3 Institutionens organisation – organisationsdiagram

CFSA er organiseret i en række mindre, faglige teams, hvor den daglige opgavekoordinering varetages af en koordinator. En af koordinatorene er udpeget som udviklingsleder med selvstændigt ansvar for personaleudvikling af de 4 personer i dennes team.

Der oprettes løbende formelle og uformelle tværgående grupperinger omkring specifikke opgaver og projekter. Der har fra ledelsens side været fokus på at udvikle og stimulere tværgående samarbejde og vidensdeling internt i centret og eksternt blandt en bred vifte af relevante interessenter og aktører.

3.4 Bestyrelsens sammensætning

Bestyrelsen blev udpeget i 2018, og ifølge vedtægterne skal der efter fire år udpeges og beskikkes en ny bestyrelse. Med de reviderede vedtægter fra 2017 sammensættes bestyrelsen således:

Bestyrelsen består af en formand og 6 medlemmer. Bestyrelsen beskikkes af Socialstyrelsen og sammensættes således:

- Formanden, der har viden inden for området samt drift af virksomheder eller organisationer, udpeges af Børne- og Socialministeriet
- 2 medlemmer, der repræsenterer centrets målgruppe, udpeges af Børne- og Socialministeriet
- 1 medlem fra det private erhvervsliv med interesse for frivilligt socialt arbejde / civilsamfundet udpeges af Børne- og Socialministeriet
- 1 medlem udpeges af KL
- 1 medlem med sagkundskab inden for civilsamfundet udpeges af Forskningsrådet for Samfund og Erhverv
- 1 medlem udpeges af Frivilligrådet. Frivilligrådet udpeger desuden en suppleant, der kan give møde i centrets bestyrelse ved eventuelt fravær af det af Frivilligrådet udpegede medlem.

En repræsentant fra Børne- og Socialministeriet kan deltage som observatør i bestyrelsens møder. Observatøren har ikke stemmeret og kan ikke deltage i drøftelser vedr. centrets drift.

Bestyrelsen har den overordnede ledelse af CFSA under hensyntagen til centrets formål.

Under ansvar for bestyrelsen har centerchefen den daglige ledelse og ansvaret for strategisk og faglig udvikling af CFSA, kvalitet i eksterne leverancer, målopfyldelse og CFSA's økonomi, HR og administrative forhold. Desuden er centerchefen ansvarlig for bestyrelsesbetjening, samspil med Børne- og Socialministeriet og samarbejde med prioriterede interessenter som Frivilligrådet.

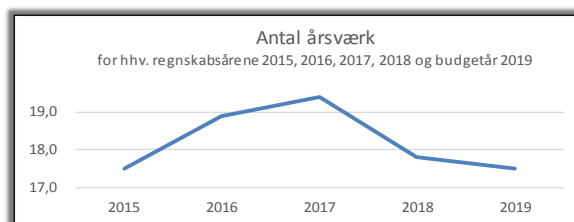
3.5 Personalemæssige ressourcer

3.5.1. Årsværk i regnskabsåret 2018, de tre foregående år og budgetår 2019

	Regnskabsår				B-år
	2015	2016	2017	2018	2019
Antal årsværk	17,5	18,9	19,4	17,8	17,5
Indeks 2018 = 100	101	109	112	100	101

* desuden orlov pga. borgerligt ombud

Et årsværk svarer til beskæftigelsen for en fuldtidsansat, d.v.s 1.924 timer (52 uger á 37 timer)

3.5.2 Personalesammensætning – fordeling på alder og køn

Alder	Kvinder		Mænd	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
≤ 30 år	2	11,11	3	42,9
31 – 40 år	3	16,67	3	42,9
41 – 50 år	4	22,22		-
51 – 60 år	5	27,78	1	14,3
> 60 år	2	11,11		-
		Gnsntl. alder		Gnsntl. alder
	16	45	7	35
2017	17	42	6	41

3.5.3 Personaleomsætning

	Antal	Procent ^{*)}
1) Nyansatte	5	24,4
2) Fratrådte	4	19,5
3) Gnst. antal ansatte i året	20,0	*) 1) hhv. 2) i pct. af 3)

Personaleomsætningen opgøres for et kalenderår som antallet af afgangede i procent af det gennemsnitlige antal ansatte for perioden.

3.5.4 Ansatte på socialt kapitel

	Antal	
Ansatte i job på særlige vilkår		
Ansatte i fleksjob	1	
Ansatte på revalidering		
Ansatte i jobtræning (alle ordninger)	*	
Ansatte i skånejob med løntilskud		
Ansatte på særlige vilkår i alt		

*1 person i virksomhedspraktik (ulønnet).

3.5.5. Sygefravær

	Antal 2017	Antal 2018
Gennemsnitligt antal sygedage pr. årsværk	9,1	10,4
Antal sygefraværsperioder:		
– af kort varighed (≤ 2 uger)	68,0	61,0
– af lang varighed (> 2 uger)	1,0	3,0
Barns første og anden sygedag, gnsntl. fravær pr. årsværk	0,8	0,7
Antal medarbejdere uden sygefravær	2,0	3,0
Antal medarbejdere i alt - årsværk	19,4	17,8
Det gennemsnitlige antal sygedage pr. årsværk fratrukket langtidssyge (over 2 uger)	5,7	4,2

3.5.6. Gennemsnitlig årsløn

	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Regnskab 2018
Årsløn pr. årsværk	415.011	444.337	463.881

Gennemsnitlig nettoårsløn ekskl. eget og arbejdsgivers overenskomstmæssige pensionsbidrag.

3.5.7. Over- og merarbejde

	2018	2017
Overarbejde		
Merarbejde	713	738
Over- og merarbejdstimer i alt	713	738

Der er tale om nettosaldo på flekstidsordning, som ikke er fordelt på over- eller merarbejde.

4. Årsberetningen

4.1 Ledelsesberetningen tværgående

Regnskabsresultatet fordeler sig på de enkelte finansieringsspor med mer- eller mindreforbrug, der overføres til regnskabsåret 2019 efter sædvanlig praksis.

I 2018 har CFSA løst sine opgaver i overensstemmelse med vedtægter og indgåede aftaler. Der har været fokus på at sikre stabil drift og at "lande" planlagte aktiviteter - især KompetenceLøftet og afslutning af Frivilligrapport 2016- 2018. Året har følgelig været præget af arbejdet med at fastlægge rammer for udvikling og implementering af indholdet i KompetenceLøftet. Centret har i den forbindelse arbejdet med øget digitalisering over for brugere og til intern (kursus)administration. Der har forsat været stort fokus på faglig formidling af redskaber, viden og rådgivningsguider samt formidling af CFSA's viden og data i eksterne sammenhænge.

Året var desuden præget af en intensiveret indsats for at skabe finansiering til at sikre fortsat faglig og økonomisk bæredygtighed, da centrets faste midler er faldet med 9% - og derved er antal årsværk faldet til 17,8 mod 19,4 ÅV i 2017. Blandt andet er der fra bestyrelsen igangsat en dialog med Socialstyrelsen om årsagen til, at CFSA ikke ses som relevant udførende af (mindre) opgaver, hvilket tidligere har været tilfældet. Denne dialog fortsætter i 2019, da CFSA's økonomiske robusthed forsat ikke er afklaret.

Centret har opnået 100% målopfyldelse af de aftalte mål (KIP'er) trods nedgang i bevilling og deraf følgende nedgang i antal ansatte samt sen fastlæggelse af de endelige rammer for KompetenceLøftet og efterfølgende implementering. Desuden har to AC-medarbejdere haft langtidssygd.

De opnåede resultater må betragtes som meget tilfredsstillende og har bl.a. kunnet lade sig gøre pga. mulighed for midlertidige ansættelser finansieret af videreførsler fra tidligere år, en stram prioritering af opgaver og ressourcer samt medarbejdernes motivation og gejst.

GDPR

Centret har i 2018 på eget initiativ ydet en særlig indsats for at hjælpe foreninger og frivillige med at håndtere de nye regler om behandling af persondata. Dette er sket ved 24 kurser og webinarer fordelt over hele landet samt via guider og rådgivning.

Frivillighedens Vidensdøgn

Frivillighedens Vidensdøgn er en udvikling af Decemberkonferencen, som centret siden 1999 har afholdt som endagskonference primo december i forbindelse med FN's internationale frivilligdag den 5. december. Da Aarhus Kommune havde lagt deres store afslutningskonference for Frivillighedshovedstad 2018 netop den 5. december, hvor centrets konference skulle have været afholdt, besluttede centret at flytte konferencen til medio januar og gentænke koncept og indhold, så det i større omfang fik et kompetence- og netværksskabende fokus med mest mulig vidensdeling og transfer til deltagernes foreninger og arbejdspladser.

Samarbejdspartnere

CFSA har forsat det strategiske og konkrete samarbejde og vidensdeling med Børne- og Socialministeriet, herunder Socialstyrelsen, Styrelsen for Integration og Rekruttering (SIRI) under Integrationsministeriet, FriSe, Frivilligrådets sekretariat og har udbygget dialogen med KL. Desuden har CFSA udbygget relationer til en række organisationer, fonde, videnspersoner, medier, Akademiet for Social Innovation og kommuner, herunder Frivillighedshovedstaden. CFSA deltager også i priskomiteer, netværk og følgegrupper inden for området.

CFSA får positive opfordringer fra opdragsgivere, samarbejdspartnere og netværk i foreninger, frivilligcentre og organisationer til, at centret prioriterer vidensdeling, organisationsudvikling og brobyggerfunktion på tværs af sektorerne. På baggrund af disse erfaringer og pga. det stigende antal henvendelser fra især kommuner vil CFSA fortsat målrette brobygning, vidensdeling og samspil på tværs af sektorer for også ad den vej at understøtte foreninger og frivillige på det brede sociale område.

Det samlede økonomiske resultat for 2018 anses for tilfredsstillende, men pga. det betragtelige mindreforbrug på KompetenceLøftet vil resultatet give anledning til at revidere budgettet for 2019.

For samlet oversigt over årets resultat henvises til note 16 og afsnit 4.2.1.2.

Specifikke bemærkninger til årets resultat

Ad bevillingsfinansierede aktiviteter (grundbevillinger)

Med udgangspunkt i bevillinger i 2018 med regulering af overførsler fra 2017 afsluttes 2018 med følgende resultater, der overføres til 2019:

- For den basale centerdrift er der tale om et mindreforbrug på 515.946 kr., som videreføres til planlagte aktiviteter i 2019. Set i forhold til det reviderede budget af 3. oktober 2018 er det en lille afvigelse 41 tus.kr.
- Frivilligpakken afsluttes med et samlet merforbrug på 125.130 kr., som primært skyldes merforbrug på frivilligrapporten og aktiviteter under styrkelse af netværk.
- For Frivilligportalen videreføres midler til drift af portalen i 2019, i alt 145 tus.kr. De overførte midler bruges til at integrere portalen fuldt ud i centrets hjemmeside og derved øge portalens i forvejen voksende antal brugere.
- For KompetenceLøft er der et mindreforbrug på 1.584.241 kr. Set i forhold til det reviderede budget af 3. oktober 2018 er det en afvigelse på 950.tus.kr.
 - Mindreforbruget set ift det reviderede budget for 2019 skyldes bl.a.:
 - Budgetteret beløb på 350.000 kr. til analyse overføres til 2019 til andre aktiviteter, da der i den endelige fordeling ikke blev afsat midler til analyseaktiviteter.
 - Landsdækkende kurser: 255.100 kr., der vedrører aflyste og udskudte kurser til afholdelse i 2019 eller ændring til lokale kurser.
 - Lokale kurser: 166.800 kr., der vedrører aflyste og udskudte kurser til afholdelse i 2019.
 - Udvidet rådgivning: 154.500 kr. som vedrører udskudte aktiviteter, da formidling af tilbuddet skete sidst på året.

I budget 2019 er der for KompetenceLøftets vedkommende indregnet en videreførelse på kr. 633.000. Årets resultat betyder, at der er brug for et revideret budget for 2019. Se også kommentarer til note 16b.

Ad projekter/tilskudsfinansierede virksomhed

Der har ikke været tilskudsfinansierede projekter i 2018.

Ad indtægtsdækket virksomhed

Den indtægtsdækkede aktivitet udgør fortsat en mindre del af centrets samlede aktiviteter og omfatter i 2018 i alt 19 opgaver af kortere og længere varighed. Det samlede resultatet udviser et overskud på 219.801 kr., der øger centrets egenkapital til 1.296.512 kr. I 2018 udgør indtægter fra IV-aktiviteter 4% af centrets samlede indtægter.

En mere uddybende oversigt over aktiviteter i 2018 fremgår af afsnit 4.2-4.4.

Personale:

Studertermedhjælper ansat i administrativt team

Vikar fratrådt pr. 28.2.2018

Vikar i Projekt Frivillig fratrådt pr. 31.5.2018

Konsulent i rådgivnings- og udviklingsteamteam midlertidigt ansat fra august

Konsulent i rådgivnings- og udviklingsteam ansat i perioden august-december 2018

Konsulent i analyse- og formidlingsteam ansat i perioden august 2018-maj 2019.

Studertermedhjælper i analyse- og formidlingsteam ansat i august

Konsulent fratræder efter eget ønske ultimo december.

4.2 Ledelsesberetningen for finanslovsbevillinger

Centrets opgaver er inddelt i nedenstående aktivitetsområder jf. centrets aktivitetskontoplan:

- Vidensopbygning og vidensdeling
- Bidrag til politikudvikling ved vidensdeling og sparring af Børne- og Socialministeriets departement og Socialstyrelsen
- Rådgivning qua webguider, telefonrådgivning og rådgivningsmøder
- Konsulentydelse til foreninger, landsorganisationer, kommuner, regioner og ministeriet om frivillighed på velfærdsområdet
- Kursus- og undervisningsvirksomhed
- Netværksfacilitering af faste netværk
- Tværsektorielt samarbejde og brobygning
- Kommunikation og formidlingsaktiviteter
- Landssekretariatet for Projekt Frivillig - afsluttende opgaver

Opgaver i forbindelse med KompetenceLøft til kompetenceaktiviteter og udvidet rådgivning og netværk samt Frivilligpakken til styrkelse af en række af ovenstående aktiviteter samt Foreningsportalen er indeholdt i nedenstående beskrivelser af aktiviteterne, men regnskabsmæssigt opgjort i eget finansieringsspor. Projekt Frivillig blev lukket pr. 31. december 2017, og der blev aftalt afsluttende aktiviteter i 2018.

Aktiviteterne er finansieret dels af centrets oprindelige grundbevilling, dels KompetenceLøft- og Frivilligpakketilskuddet, dels et overført beløb fra Projekt Frivillig og Foreningsportal og dels deltagerbetaling og honorar for rekvirerede konsulentydelse og analyser.

For uddybning af aktiviteterne se nedenstående beskrivelse. Delmålene fra målplanen er indsat under de forskellige aktivitetsområder, hvor det er relevant. Som supplement til delmålene har centret i 2018 arbejdet med en række interne mål, som ligeledes fremgår af nedenstående:

4.2.0.1. Viden

Formål og beskrivelse af aktivitetsområdet: Som landsdækkende udviklings- og videnscenter gennem mere end 22 år har CFSAs indsamlet, selv-produceret og bredt formidlet ny og anvendelsesorienteret faglig viden om frivilligheden på velfærdsområdet. Denne viden fra både forskning, egne dataindsamlinger og analyser, evalueringer og systematisk bearbejdet viden fra praksis og selve feltet har altid været væsentlig for udvikling af nye tilbud og koncepter, kompetence- og læringstilbud, målgruppeorienterede redskaber, ydelser og viden til både små og store aktører i civilsamfundet målrettet det sociale område. Den bruges i faglige netværk og til konferencer mv. og til rekvirerede konsulentopgaver mv. samt ved sparring af BSM, Frivilligrådet og andre aktører på strategisk og politiske plan.

Målplanens delmål 3 Formidling af viden om Frivilligrapporten 2016-2018:

Den aktuelle viden om frivillighed og civilsamfund, som er indsamlet i Frivilligrapporten 2016-2018, formidles bredt til frivillige foreninger og organisationer, kommuner, forskere, Frivilligrådet, Socialstyrelsen og andre interesserede. Lettilgængelig viden om feltet styrker en nuanceret og vidensbase-rebet debat om civilsamfundets udvikling og giver et informeret udgangspunkt for tværsektorielle samarbejder.

<p>I 2018 har CFSAs særligt fokus på formidling af viden fra Frivilligrapporten 2016-2018. CFSAs udgiver i 2018 delrapporten om foreningsundersøgelsen samt en samlet publikation med alle tre delrapporter. Endvidere formidles datarapporter i artikelform. I 2. kvartal udgives datarapport om unges frivillige arbejde</p> <p>CFSAs formidler resultater fra Frivilligrapporten gennem faglige oplæg på konferencer, folkemøder og andre både større og mindre arrangementer.</p> <p>CFSAs stiller viden fra Frivilligrapporten 2016-2018 til rådighed for forskere, medier og andre interesserede.</p> <p>CFSAs undersøger muligheder for samarbejder med formidlingsplatforme, der kan videreformidle Frivilligrapportens resultater.</p> <p>CFSAs integrerer viden fra Frivilligrapporten i CFSAs kursus-, konference- og rådgivningsvirksomhed. Eksempelvis bruges data om frivilliges motivationsfaktorer i kurser og rådgivningsguider om rekruttering og fastholdelse af frivillige.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Frivilligrapportens delresultater gøres tilgængelig på CFSAs hjemmeside i 2. kvartal, og den samlede rapport er tilgængelig inden årets udgang. Målemetode: Opgøres samlet ved årets udgang, hvorvidt den samlede rapport er tilgængelig på hjemmesiden. 2. CFSAs udsender min. 6 artikler i centrets nyhedsbrev (ca. 6.300 abonnenter), der formidler viden fra hhv. befolkningsundersøgelsen, kommuneundersøgelsen og foreningsundersøgelsen, der samlet er Frivilligrapporten 2016-2018. Disse deles endvidere på CFSAs sociale medier. Målemetode: Opgøres samlet ved årets udgang, hvorvidt 6 artikler om Frivilligrapporten er publiceret. 3. CFSAs formidler Frivilligrapportens resultater ved minimum 25 konferencer, møder og arrangementer i 2018, herunder et arrangement for Frivilligrådet. Målemetode: Registreres løbende, og det opgøres ved årets udgang, hvorvidt rapportens resultater er formidlet på 25 arrangementer. 4. Minimum 5 eksterne aktører anvender data og viden fra CFSAs offentliggjorte undersøgelser, artikler og oplæg til formidling om frivillighed og civilsamfund. Målemetode: Det opgøres ved årets udgang, om minimum 5 eksterne aktører har brugt data eller henvist til viden fra CFSAs ifm. formidling om frivillighed og civilsamfund. 5. CFSAs sikrer at CFSAs nye bestyrelse og nye bestyrelsesformand får en god introduktion til centrets viden og opgaver, herunder resultater fra Frivilligrapporten 2016-2018. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rapportens delresultater er gjort tilgængelige via frivillighed.dk. Den samlede rapport Tal om frivillighed i Danmark blev udgivet d. 18. december. 2. Der er i 2018 udgivet 7 artikler på baggrund af Frivilligrapportens diverse undersøgelser. Artiklerne er udgivet via nyhedsbrev/hjemmeside og desuden delt via Facebook og LinkedIn. 3. Frivilligrapporten har været opdraget på minimum 6 konferencer og seminarer, dvs. hvor det rekvirerede oplæg var bestilt til at handle om tal om frivillighed. Derudover var det bl.a. et emne min. 6 arrangementer på Folkemødet 2018 og på et medarbejderseminar med FriSes, Frivilligrådets og CFSAs sekretariater. Dertil kan lægges de mange oplæg, foredrag og kurser, hvor Frivilligrapportens tal har været anvendt - se fx tabel 2 om rekvirerede opgaver. 4. Flere medier bl.a. Altingets Civilsamfundsportal, Kristeligt Dagblad, Samvirke, Radioavisen, TV Avisen, TV2 News, DR2 og diverse fagblade har anvendt data. Især Altinget og Kristeligt Dagblad har løbende formidlet tal og viden fra CFSAs. Desuden er særkørsler fra befolkningsundersøgelsen produceret til og anvendt af professor Thomas Boje til artikel om non-profit sektorens økonomiske og personalemæssige betydning i Skandinavien. En artikel med tal fra Frivilligrapportens befolknings- og ungeanalyse er bragt i Der Nordschleswiger. 5. "Tal om foreninger og frivillighed" er lagt i vidensbanken hos Videnscenter for Folkeoplysning. 5. På første bestyrelsesmøde fik den nye bestyrelse en præsentation af centret og udleveret bestyrelsesmappe. På efterfølgende bestyrelsesmøder er Frivilligrapporten blevet præsenteret.
---	--	--

	<p>Målemetode: Opgøres ved årets udgang, ud fra bestyrelsesreferater, hvorvidt introduktionen har fundet sted.</p> <p>6. I 1. halvår 2018 udgives to bøger der understøtter foreningsbehov, som er identificeret i tidligere frivilligrapporter: en bog om unge og frivillighed målrettet små og mellemstore foreninger, samt en grundbog til bestyrelsesmedlemmer i frivillige organisationer med demokratisk medlemsstruktur. I 2. halvår suppleres bøgerne af kompetence- og rådgivningstilbud om samme emner.</p> <p>Målemetode: Opgøres efter hhv. 1 og 2. halvår, hvorvidt bøgerne er publiceret og suppleret med minimum 2 kompetencetilbud om bøgernes emner.</p> <p>7. Ved tilrettelæggelse af Decemberkonferencen 2018 bruges Frivilligrapportens resultater for valg af tematisk fokus.</p> <p>Målemetode: Det opgøres ved årets udgang, hvordan frivilligrapporten er integreret ind i aktiviteten.</p>	<p>6. Bogen 'Engagement behøver plads' er udgivet 22. juni. Der har været stor efterspørgsel på grundbogen til bestyrelsesmedlemmer i frivillige foreninger 'At lede en sag' og centrets rådgivning har fået et øget antal spørgsmål om udvikling og effektivisering af bestyrelsesarbejde ud fra anvendelse af bogen. Begge bøger har været omtalt gunndigt i artikel og guide i Altingets Civilsamfund samt omtalt i andre medier, og en lang række organisationer og foreninger linker til bøgerne og henviser deres frivillige til dem.</p> <p>I efterårssæsonen udbydes 8 landsdækkende kompetencetilbud på baggrund af temaer fra 'At lede en sag' (2 kurser, 4 webinarer, 2 fyraftensmøder). Der tilbydes 3 lokale kurser. I efteråret bruges 'Engagement behøver plads' som grundlag for DUF's miniuddannelse i ledelse af unge frivillige.</p> <p>Landsdækkende kursus med afsæt i 'Engagement behøver plads' er udviklet og udbydes forår 19.</p> <p>7. Data og viden fra Foreningsundersøgelsen er grundlag for tilrettelæggelse af programmet torsdag den 17. januar på Frivillighedens Vidensdøgn og Kommuneundersøgelsen indgår som baggrundsviden fredag den 18. januar, hvor fokus og det konkrete indhold er på de gode løsninger i civilsamfundet i et kommunalt perspektiv.</p>
--	---	--

Interne mål

<ol style="list-style-type: none"> 1. Opdatering af bogen Viden og Virkning 2. Opdatering af faktaguider på hjemmesiden 3. Opdatering af vidensafsnit på hjemmesiden 4. Koncept for salg af frivilligdata til kommuner 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Igangsættelse udskudt til primo 2019 pga. langtidssygemelding fra nøglemedarbejder 2. og 3. Guider opdateres løbende med ny viden og feedback fra brugerne 4. CFSA har udarbejdet et notat med indledende overvejelser over, hvilke forudsætninger der skal være til stede for at kunne tilbyde kommuner særlige datakørsler. For at sikre validitet i datakørsler på kommuneniveau for de små og mellemstore kommuner, skal antallet af respondenter øges, hvilket de nuværende økonomiske rammer ikke muliggør.
--	--

Andre væsentlige aktiviteter og strategiske udviklingsområder:

- Analyse- og evalueringsrapporter for tre store landsorganisationer og en mindre forening
- Rådgivning og undervisning i bl.a. dokumentation og evaluering til foreninger og andre aktører, der fx søger om midler og projekter i civilsamfundet
- Rådgivning og sparring til henvendelser fra forskere, studerende, medier og ansatte i organisationer
- Rådgivning af frivillige og ansatte om gennemførelse af evaluering og indsamling af dokumentation mv.-
- Oplæg på konferencer bl.a. om samarbejde mellem kommuner og kirker om frivilligt socialt arbejde og international interreg-konference på sundhedsområdet
- Deltagelse i en lang række faglige paneldebatter på Folkemødet, til konferencer og vidensorienterede møder om udfordringer, videnshuller og forskningsbehov på det frivillige sociale område
- Deltagelse i faglige følgegrupper/netværk mv: følgegruppe i Socialstyrelsen/KORA: Puljen til partnerskaber med fokus på udsatte gruppers inklusion og deltagelse; medlem og facilita-

tor af Netværket af frivilligchefer i store landsorganisationer; Netværk om Cooperate Voluntering, Altingets civilsamfundsnetværk; Røde Kors Sociale Forum samt følgegruppe i Venner Viser Vej (Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp) og Samskabelsesnetværket (forskere og praktikere)

- Deltagelse i Advisory Board til Europæisk Frivillighovedstad v/Aarhus Kommune
- Deltagelse i Akademiet for Social Innovation v/Frivilligrådet og Tuborgfondet
- Desuden var centerchefen medlem af indstillingskomitéen til Kronprinsparrets Sociale Pris og af udvælgelseskomitéen til København Kommunens nye Fællesskabspris.
- Drift af et mindre specialbibliotek inden for fagområdet frivilligt socialt arbejde med en bestand på ca. 5000 titler og ca. 150 tidsskrifter
- Formidling af ny forskning fra Netværket for forskning i Civilsamfund og Frivillighed, CiFri, integreret i særligt arkiv på centrets hjemmeside

Aktiviteterne er finansieret dels af grundbevillingen og frivilligpakketilskuddet, dels i mindre omfang af honorar og deltagerbetaling

4.2.0.2. Bidrag til politikudvikling

Formål og beskrivelse af aktivitetsområdet: CFSA stiller sin analytiske, faglige og praksisnære viden om det frivillige sociale arbejde til rådighed for Børne- og Socialministeriet, Socialstyrelsen, Frivilligrådet og andre og bidrager på denne måde til politikudvikling af området og partneres indsatser for at fremme frivilligheden.

CFSA bidrager af flere kanaler bl.a. ved møder og telefonsamtaler med departementet, Socialstyrelsen og Frivilligrådet samt ved formidling af konkret viden på baggrund af efterspørgsel. Centret har afgivet en række høringssvar og modtaget henvendelser om høringer i løbet af året:

- Høringssvar om lov om ændring af udlændingeloven (Smidigere regler for bibeskæftigelse og frivilligt arbejde for udenlandske arbejdstagere m.v.) til Udlændinge- og Integrationsministeriet, International rekruttering, februar 2018
- Høringssvar om bekendtgørelse om ansøgningspuljen til landsdækkende frivillige sociale organisationer (LOTFRI) sammen med Frivilligrådet til Socialstyrelsen, april 2018
- Høring om forslag til lov om ændring af udlændingeloven, ferieloven, lov om danskuddannelse for voksne m.fl. (afskaffelse af au pair-ordningen) L215., april 2018 – ingen bemærkninger
- Høring af ændring af bekendtgørelse om dataindberetninger på socialområdet – Børne- og Socialministeriet – juni 2018 – ingen bemærkninger
- Høringssvar til udkast til afrapportering fra arbejdsgruppen om den statslige støttestruktur og tilskudsadministration på det frivillige sociale område til Børne- og Socialministeriet – september 2018.

Af andre bidrag kan fx. nævnes:

- Materialepakke til Udlændinge- og Integrationsministeriet om åbenhed i foreninger, april 2018
- Dialog med Socialstyrelsen om input til arbejdsgruppen om finansiering, maj 2018
- Oplæg for medarbejdere og ledere i Socialstyrelsen om tendenser i civilsamfundet og frivillighed
- Oplæg for KL om civilsamfund og frivillighed og anden vidensdeling
- Bidrag til Frivilligrådets arbejde i forbindelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets fokus på udlicitering af caféalg med betydning for bl.a. sociale væresteder, august 2018.
- Facilitering af workshop på Frivilligrådets "Politiske værksted", august 2018
- Dialog med Udlændingeministeriet om berørte grupper af udlændinge, som ikke har ret til at udføre frivilligt arbejde: Udformning af ny vejledning, juni til december 2018.

- Viden om kommuneområdet, kommunale frivilligråd, juridiske spørgsmål, §18 og anden løbende vidensdeling med Frivilligrådet
- Bidrag med cases og erfaringer til Justitsministeriet til FAQ'en om frivillige foreninger og deres behandling af personoplysninger i samarbejde med Frivilligrådet, november og december 2018.

Aktiviteten er finansieret af grundbevillingen.

4.2.0.3. Rådgivning

Formål og beskrivelse af aktivitetsområdet: Rådgivningen er et gratis tilbud til frivillige og ansatte i frivillige sociale initiativer, grupperinger, foreninger og organisationer. Centret rådgiver også kommuner, regioner, offentlige institutioner og private virksomheder om frivilligheden på velfærdsområdet og om samarbejde med frivillige, foreninger og civilsamfund. Brugere kan opsøge rådgivning ved 50 tematiske online rådgivningsguider, relevante informationer i CFSA's nyhedsbrev og ved personlige henvendelser via telefon og mail, når det ikke er muligt at finde svar i CFSA's online-tilbud. Desuden tilbyder CFSA en times personlig rådgivningssamtale med en konsulent til henvendelser med særlige behov. Det kan fx være nye initiativer eller foreninger/grupper af frivillige med særlige udfordringer, hvor CFSA's viden kan være dem til væsentlig gavn.

Til nye foreninger og grupper, som er i gang med at etablere sig som forening, har CFSA en særlig pakke af materialer, som hjælper modtagerne gennem valg af organisationsmodel, udformning af vedtægter og vigtige skridt i etablering af foreningen. Målet med materialet er at gøre det nemt og tilgængeligt at etablere en forening.

Rådgivningen er baseret på CFSA's grundige faglige viden om fx love og regler, bestyrelsesarbejde, fundraising, opstart af foreninger, effektive samskabelsesprocesser og ikke mindst på centrets brede kontakt til og omfattende viden om praksis i frivillige initiativer, foreninger, landsorganisationer, kommuner og offentlige institutioner samt Frivilligrapporten og andre analyser og evalueringer. Desuden anvendes systematisk viden om sektorens udvikling og udfordringer fra CFSA's Frivilligrapport og andre analyser, udgivelser og forskning.

Under KompetenceLøftet er der i 2018 blevet arbejdet med rammer for og udmøntning af aktiviteten: 'Udvidet rådgivning og konsulentstøtte'. Her vil særligt små foreninger og projekter, der er i gang med at etablere sig som foreninger, kunne få rådgivning og i begrænset omfang konsulentstøtte til deres udfordringer og spørgsmål – i samspil med de andre aktiviteter i KompetenceLøftet (kurser, webinarer, Navigator-program, konferencer mm.). Arbejdet skal i 2018-2021 fokusere på tre områder:

1. Udvidet rådgivning og konsulentstøtte til organisationer med behov. Herunder er der mulighed for at udvide tidsrammen for rådssøgere, yde rådgivning i kritiske og akutte situationer og i højere grad at kunne tage ud i landet til rådssøgere, når det er relevant.
2. Udvidet rådgivning til frivilligcentre. Målet er at styrke frivilligcentrenes rådgivning lokalt ved at styrke de ansattes kompetencer på området. Dialog med Frise, om hvordan kompetencerne styrkes, er igangsat. Forventes koordineret med de nye kvalitetskrav til foreningerne.
3. Udvikling af redskaber. Herunder udvikles redskaber til foreninger på et mere generelt plan. Emner og konkrete guider/redskaber planlægges for et år ad gangen.

Målplanens delmål 2 om Kompetenceudvikling af foreninger i forhold til ny persondatalovgivning indeholder to punkter om rådgivningsaktiviteter, pkt. 3 og 4:

3. En ny rådgivningsguide om persondataforordningen offentliggøres på CFSAs hjemmeside i 2018.	3. Opfyldt - rådgivningsguide er offentliggjort
--	---

Målemetode: Det opgøres ved årets udgang, om der er en guide på hjemmesiden. 4. CFSAs telefonrådgivere kompetenceudvikles, så de kan rådgive om den nye persondatalovning. Målemetode: Det opgøres ved årets udgang, om kompetenceudviklingsaktiviteten er gennemført..	4. Opfyldt – kompetenceudvikling internt opfyldt
---	--

Interne mål

1. Guidegennemgang og udvikling af nye guider: Arbejdsmiljø og evt. velkomst- og exitguide 2. Styrke juridisk grundforståelse i rådgivningsteamet Se også nedenstående tabel over rådgivningshenvendelser og brug af guider	1. Guidegennemgang gennemført august-september. Ny guide om arbejdsmiljø er udviklet. 2. Grundet manglende ressourcer har der ikke været tid til at udvikle den juridiske grundforståelse ud over sidemandsoplæring.
---	---

Andre væsentlige aktiviteter og strategiske udviklingsområder:

- Besvarelse af spørgsmål via mail, telefon og rådgivningsmøder – se oversigt nedenfor
- Styrket fokus på rådgivning via hjemmesiden
- Fælles vidensbank om rådgivning bliver løbende opdateret, drøftet og udviklet.

Rådgivning i perioden	2018	2017
Henvendelser i alt i perioden:	712	719
Heraf:		
- Organisatoriske forhold	201	212
- Samarbejde med offentlige institutio-	25	41
- Juridiske spørgsmål	160	151
- Viden og fakta**	44	21
- Uden for målgruppe	128	89
- Andet	42	59
Antal downloadede rådgivningsguider	2.245	1.472
Antal viste sider - rådgivningsguider	82.022	56.425

Det lille fald i antal henvendelser afspejler, at brugerne bruger de nye online guider og deri finder svar på deres spørgsmål. Dette understreges af den store stigning i antal downloadede rådgivningsguider og viste sider. Følgelig besvarer rådgiverne i stigende grad alene komplekse og individuelle spørgsmål.

Aktiviteten er finansieret af grundbevillingen og KompetenceLøft

4.2.0.4. Konsulentydelse til foreninger, landsdækkende organisationer og offentlige aktører

Formål og beskrivelse af aktivitetsområdet: CFSA tilbyder at hjælpe med at tilrettelægge og facilitere organisationsudvikling, konfliktløsning, strategiudvikling og andre konsulentopgaver i små foreninger, nye foreninger, landsorganisationer mv. samt konsulentopgaver i kommuner og regioner om dialog mellem den lokale frivillige sektor og kommunen, øget samarbejde mellem frivillige og ansatte, samskabelsesprocesser mellem kommuner og frivillige, organisationsudvikling i offentlige institutioner, der ønsker at inddrage frivillige.

Centret har også ekspertise og kompetencer til at gennemføre forløb med metode- og projektudvikling, analyser, evalueringer og undersøgelser på frivilligområdet.

Endelig tilbyder centret foredrag og oplæg til inspiration og debat om fx frivillighedens udvikling, civilsamfundets betydning, modeller til samskabelse og det aktive medborgerskab.

Opgaverne i 2018 har som andre år været en blanding af ekspertoplæg i særlige emner eller problemstillinger og mere proces-orienterede facilitatoropgaver. Ekspertoplæg for foreninger og organisationer fokuserer især på GDPR, fakta om frivillighed, rekruttering og fastholdelse, bestyrelsesarbejde o.lign. Ekspertoplæg for offentlige aktører fokuserer mere på samarbejdet med frivillige, generelle udviklingstendenser og faktuel viden fra frivilligrapporten, metoder til samskabelse og assistance til samarbejdet med frivillige i hverdagen. De mere proces-orienterede opgaver handler om organisationsudvikling i både små og store frivillige organisationer, samt uddannelsesforløb for ansatte i kommuner, som skal styrkes i samarbejdet med civilsamfundet.

2018 har i forhold til 2017 været kendetegnet ved flere mindre opgaver i forhold til mange store og længerevarende opgaver 2017. Til gengæld er der blevet løftet flere opgaver. I 2018 har CFSA løst væsentligt flere opgaver for offentlige institutioner (dog ikke væsentligt forskelligt fra tidligere år).

Rekvirerede opgaver	2018	2017	2016
Frivillige sociale organisationer	47	39	42
Offentlige	51	31	45
Andre	18	17	11
Rekvirerede opgaver i alt	116	87*	98
*Heraf 9 opgaver af større volumen			

Interne mål for konsulentytelser: pkt. 1 og 2

1. Administrativt set-up for rekvirerede opgaver	1. Opfyldt og formidlet
2. Prispolitik	2. Er udarbejdet
3. Tematisk overblik over underemner, indhold og øvelser under forskellige kompetenceudviklingssemner (fx rekruttering, samskabelse, motivation, ledelse).	3. Tematiske overblik er under udvikling. Foreløbigt findes en om samskabelse/samarbejde mellem frivillige og ansatte og bestyrelsesarbejde.

Aktiviteten er finansieret af grundbevillingen og honorar for rekvirerede opgaver.

4.2.0.5. Kompetenceudvikling af frivillige og ansatte i foreninger samt kommunale frivilligkonsulenter

Formål og beskrivelse af aktivitetsområdet: CFSA's Kompetenceforum tilbyder en bred vifte af tilbud til kompetenceudvikling målrettet bredden i civilsamfundet og brugernes mulighed for mange kompetente tilbud.

Målet med aktiviteterne i Kompetenceforum er at give et kvalificeret og bredt tilbud til især de frivillige og foreninger, der ikke har store sekretariater med store administrationer, egne kompetence-tilbud og midler til ledelsesudvikling og strategiske aktiviteter.

Formålet er at sikre, at små og lokale foreninger og ikke-organiserede frivillige har adgang til at få relevante og interessante kompetencer for derved dels at styrke foreningers viden til udvikling og håndtering af konkrete udfordringer, dels deltagerne kendskab til nye metoder målrettet brugerne af foreningens tilbud, dels at stimulere deltageres personlige engagement ved at give dem relevant viden, brugbare redskaber og mulighed for personlig og faglig udvikling, som kvalificerer den frivilliges sociale indsats og bredden i foreningers størrelse og opbygning.

Derudover fungerer CFSA's Kompetenceforum som et mangfoldigt og centralt mødested, hvor deltagerne mødes på tværs af rolle, funktion og tilhørssted i fx foreninger, landsorganisationer og kommuner, hvorved samarbejde og partnerskaber på tværs af organisationer opstår.

Kursisterne kan vælge mellem kurser, temadage, netværksforløb og it-baserede kurser (webinarer) til frivillige og ansatte i foreninger, lokale kopikurser, hvor underviseren kommer til ud til de frivillige i deres lokalmiljø.

CFSA udgiver også publikationer målrettet frivillige og ansatte, der arbejder med frivillige, der base-res på erfaringer med kursisters behov for redskaber og ny viden.

De konkrete tilbud udvikles i CFSA og baseres på viden om foreningernes behov, tendenser i civilsamfundet og befolkning, ny forskning om voksenlæring og udrulning fra bl.a. Socialstyrelsen og kommunerne af nye metoder i det sociale arbejde, der også kan anvendes af frivillige f.eks. FIT metoden til dokumentation eller ny lovgivning, der også er relevant for foreninger og organisationer om f.eks. forsikring

Kommunale frivilligkonsulenter kan mod betaling deltage på enkelte af kurserne, som er målrettet kommunernes forståelse af, hvordan de kan samarbejde vellykket med foreninger og frivillige.

Aktiviteterne er finansieret af KompetenceLøft, Frivilligpakken og i mindre omfang deltagerbetaling.

Målplanens delmål 1 om KompetenceLøft:

Det satspuljefinansierede initiativ KompetenceLøft udvikles og implementeres med afsæt i CFSA's erfaring med kompetenceudvikling samt forsknings- og praksisbaseret viden om frivillighed og foreningsliv.

<p>I 2018 udvikler og implementerer CFSA et koncept for aktiviteter under KompetenceLøft med inspiration fra evalueringen af Uddannelsespuljen, viden fra Frivilligrapporten 2016-2018 samt CFSA's praksiserfaring med kompetenceudvikling samt kendskab til aktuelle tendenser og behov blandt frivillige og foreninger. Initiativet tilrettelægges således, at kompetenceudviklingen består af både kursus- og rådgivningsaktiviteter, som har fokus på både det socialfaglige og kapacitetsopbyggende område. Ved tilrettelæggelse af kompetenceudvikling under KompetenceLøft er der særligt fokus på at sikre geografisk spredning samt tilbud målrettet mindre foreninger og projekter, der er på vej til at etablere sig som forening.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1. kvartal 2018 udarbejder CFSA et notat inklusiv tidsplan og økonomisk prioritering for udmøntning af KompetenceLøft. I 2. kvartal drøftes notatet med departement og Socialstyrelsen mhp. implementering. Målemetode: Det opgøres efter hhv. 1. kvartal og 2. kvartal hvorvidt et notat er hhv. udarbejdet og drøftet. 2. I 2. kvartal påbegyndes planlægningen af efterårets aktiviteter under KompetenceLøft. Forud for planlægningen fastlægges kriterier for geografisk spredning af tilbuddene og retningslinjer for visitation til tilbuddene. Udvælgelse af nye temaer og emner vil dels ske ud fra CFSA brede kendskab til praksisforhold på feltet (fra løbende dialog, rådgivning mm) og indsamling af data fra frivilligrapporten, dels ud fra eksterne ønsker og behov, dels ud fra spørgeskemaundersøgelser blandt netværksmedlemmer, kursister og deltagere til konferencer om udkækkede behov og ønsker. Desuden vil CFSA løbende dialoger med bl.a. Rådet, FriSe, bestyrelsen mv. efterspørge viden om relevante emner, vinkler og læringsmetoder. Målemetode: Det opgøres i 3. kvartal, hvorvidt plan med kriterier for geografisk spredning af tilbuddene og retningslinjer for visitation til tilbuddene er udarbejdet. 3. I 3. kvartal udbydes første kursussæson under KompetenceLøft, og rådgivningsaktiviteter i KompetenceLøft igangsættes. Målemetode: Det opgøres efter 3. kvartal, hvorvidt første kursussæson er udbudt og rådgivningsaktiviteter igangsat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Notat udarbejdet og sendt Socialstyrelsen. 2. Der er udarbejdet plan for geografisk spredning af landsdækkende kurser, samt retningslinjer for visitation af kursister på landsdækkende og lokale kurser, hvorved der opnås størst mulig spredning inden for de økonomiske muligheder. Der er løbende gennem året afholdt møder mellem lederne af Rådets sekretariat, FriSe og CFSA, hvori forslag om emner, undervisere, behov mv. er drøftet. Den 5. oktober var CFSA vært for et vidensdelingsarrangement mellem alle ansatte i de tre organisationer, hvor sektorens kompetencebehov og konkrete emner var blandt de drøftede emner. Ligeledes har CFSA løbende indsamlet viden om nye kompetencebehov og læringsmetoder. 3. Første kursussæson under KompetenceLøft på de landsdækkende kurser er udviklet og afviklet. Der var 54 tilbud fordelt på 38 kurser og 16 webinarer. Der var stor søgning til såvel landsdækkende som lokale kurser. Der blev afviklet 46 landsdækkende tilbud. CFSA udviklede et nyt og særskilt lokalt kursustilbud, der blev udbudt sammen med de velkendte landsdækkende kurser, webinarer mv. Desuden
---	--	---

	<p>4. I 4. kvartal foretages en intern evaluering af KompetenceLøft, herunder tilfredshedsevaluering og evaluering af hvorvidt små foreninger og projekter gør brug af tilbuddene under KompetenceLøft. Målemetode: Det opgøres ved årets udgang, om en intern evaluering er foretaget.</p> <p>5. Ved årets udgang holdes statusmøde mellem CFSA, Socialstyrelsen og departementet på chefniveau. På mødet træffes beslutninger om evt. fremtidige justeringer af KompetenceLøft på baggrund af hidtidige erfaringer. Målemetode: Opgøres ved årets udgang, om statusmøde er afholdt.</p>	<p>blev der udviklet en selvstændig online bookingportal, for at gøre det nemt for foreningerne at søge et lokalt kursus. Både tilbuddet om lokale kurser og bookingportalen er blev positivt modtaget af målgrupperne. Der blev anmodet om 72 lokale kurser, hvoraf de 54 kurser kunne imødekommes indenfor den økonomiske ramme. Afviklingen af såvel lokale som landsdækkende kurser løb frem til medio december. På grund af den korte afviklingsperiode for de lokale kurser lykkedes det kun foreningerne at skaffe de nødvendige min. 15 deltagere til 36 af de 54 kurser, til gengæld kunne der imødekommes 25 kurser fra forårssæsonen. I alt blev der således afviklet 61 lokale kurser og 46 landsdækkende tilbud under KompetenceLøftet.</p> <p>4. Der er foretaget en mindre intern evaluering med fokus på tilbud til målgruppen, deltageres tilfredshed samt små foreninger/projekters brug af KompetenceLøft.</p> <p>5. Jf. mailkorrespondance mellem CFSA, BSM og Socialstyrelsen medio december 2018 fremgår det, at departementet og Socialstyrelsen ikke vurderer, der er behov for at holde et møde, da aktiviteterne under KompetenceLøft kører planmæssigt.</p>
--	---	--

Delmål 2 om Kompetenceudvikling af foreninger i forhold til ny persondatalovgivning:

Frivillige og ansatte i det frivillige sociale arbejde har let adgang til kompetenceudvikling i form af rådgivning og kurser, der klæder foreningerne på i forhold til den nye persondatalovgivning. Kompetenceudviklingen er praksisnær og anvendelsesorienteret samt målrettet foreningernes specifikke behov:

<p>I 2018 tilbyder CFSA kompetenceudviklingsaktiviteter for frivillige og foreninger med fokus på den nye persondatalovgivning. Kompetenceudviklingsaktiviteterne er målrettet foreningernes specifikke behov. Kompetenceudviklingsaktiviteterne udbydes i form af bl.a. seminarer, webinarer, online guider, artikler og rådgivning, således at målgruppen af frivillige og ansatte har mulighed for at vælge det tilbud, der bedst modsvarer økonomi, tid og foretrukken læringsform. Deltagerne på kurser og webinarer oplever, at aktiviteterne er praksisnære og anvendelige.</p>	<p>1. I 2018 udbydes minimum 3 webinarer og 1 seminar om den nye persondataforordning. Målemetode: Det opgøres ved årets udgang, om aktiviteterne er afholdt.</p> <p>2. Minimum 80% af deltagere på kurser og webinarer om persondataforordningen oplever, at kursustilbuddet er anvendeligt i forhold til deres arbejde i den forening/projekt, de kommer fra, og minimum 65% oplever, at de får nye redskaber og metoder til at udføre deres opgaver. Målemetode: Opgøres som selvstændige mål efter hver sæson på baggrund af deltagerevalueringer.</p> <p>3. En ny rådgivningsguide om persondataforordningen offentliggøres på CFSAs hjemmeside i 2018. Målemetode: Det opgøres ved årets udgang, om der er en guide på hjemmesiden.</p>	<p>1. Der er i forårssæsonen udbudt 2 seminarer og 4 webinarer som landsdækkende tilbud om persondataloven/GDPR. I efterårssæsonen er der udbudt tre seminarer og to webinarer om persondata i foreninger. Herudover er der bestilt 13 seminarer om persondataloven som gratis kopikurser til lokal afholdelse. I alt er der altså udbudt 5 seminarer, 6 webinarer og 12 lokale seminarer i 2018.</p> <p>2. I 2018 ser evalueringerne af landsdækkende kurser om persondata sådan ud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 94 % vurderer, at kursustilbuddet var anvendeligt • 84 % vurderer, at de fik nye redskaber og metoder <p>Evaluering af lokale kurser om persondata i 2018 ser således ud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 93 % vurderer, at kursustilbuddet var anvendeligt
--	---	--

	<p>4. CFSAs telefonrådgivere kompetenceudvikles, så de kan rådgive om den nye persondatalovning. Målemetode: Det opgøres ved årets udgang, om kompetenceudviklingsaktiviteten er gennemført.</p> <p>5. Altinget anvender CFSAs viden om persondataforordningen i deres formidling af viden herom. Målemetode: Det opgøres ved årets udgang, om Altinget har anvendt CFSAs viden om persondataforordningen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 90 % vurderer, at de fik nye redskaber og metoder <p>3. Opfyldt - rådgivningsguide er offentliggjort</p> <p>4. Opfyldt – kompetenceudvikling internt opfyldt</p> <p>5. Altinget, Politiken og Børsen samt en række lokale medier har henvist til materialet. DR har op til 25. maj haft flere indslag om GDPR og anvendt CFSA's materiale. Se bl.a. dr.dk.</p>
--	--	--

Interne mål for Kompetenceudvikling af frivillige og ansatte i foreninger samt kommunale frivilligkonsulenter - FRIVILLIGPAKKEN

<p>1. Udbyde min. 30 kurser og 6 webinarer under Frivilligpakken</p> <p>2. .80% af deltagere på kurser og webinarer oplever, at kursustilbuddet er anvendeligt ift deres arbejde i den forening/projekt, de kommer fra, og min. 65% oplever, at de får nye redskaber og metoder til at udføre deres opgaver.</p> <p>3. Udbyde min. 40 kopikurser til lokal afholdelse</p> <p>4. Min. 80% af deltagere på kurser og webinarer oplever, at kursustilbuddet er anvendeligt ift deres arbejde i den forening/projekt, de kommer fra, og mini. 65% oplever, at de får nye redskaber og metoder til at udføre deres opgaver.</p> <p>5. Udvikle og opdatere koncept for digitale løsninger, så der ifm. efterårets sæsonopstart kan ibrugtages en it-baseret løsning til administration af lokale kurser, samt optimering af den eksisterende kursusplatform med henblik på at lette administration af kurser og netværk</p> <p>Om aktiviteter under KompetenceLøft se delmål 1</p>	<p>1. I foråret er udbudt 45 kursustilbud – heraf 32 kurser og 13 webinarer. Der har været stor interesse for vores kurser og særligt webinarer. Derfor er der udbudt flere webinarer end det var målet. Særligt webinar og seminar om den nye persondatalovgivning var trækplastre, og der måtte oprettes flere. Der er ikke udbudt kurser under Frivilligpakken i efteråret 2018.</p> <p>2. På de landsdækkende kurser ser evalueringen således ud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 96% af deltagere på kurser og webinarer oplever, at kursustilbuddet er anvendeligt ift deres arbejde i den forening/projekt, de kommer fra • 91% oplever, at de får nye redskaber og metoder til at udføre deres opgaver. <p>På de lokale kurser ser evalueringen således ud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 93% af deltagere på kurser og webinarer oplever, at kursustilbuddet er anvendeligt ift deres arbejde i den forening/projekt, de kommer fra • 88% oplever, at de får nye redskaber og metoder til at udføre deres opgaver <p>Der er trukket særskilt opgørelse på deltagertilfredsheden if. anvendelighed og redskaber/metoder på seminar og webinar om persondatalov (se delmål 2 i Målplan 2018).</p> <p>3. Der er i foråret søgt om 81 lokale kurser. Det var økonomisk muligt at bevillige 37 kurser. De øvrige ønsker er overført til vurdering under KompetenceLøft.</p> <p>4. Evaluering af deltagernes tilfredshed if. anvendelighed og nye redskaber/metoder opgøres ved årets udløb.</p> <p>5. Nyt it-modul til administration af lokale kurser er leveret og ibrugtaget ifm. efterårets lokale kurser (pr. 1.9.18).</p> <p>Da Frivilligpakken ophører ved udgangen af 2018, er midlerne prioriteret i foråret.</p>
--	--

Samlet antal kompetenceudviklingsaktiviteter i 2018

	Landsdækkende tilbud	Lokale tilbud	I alt i 2018	Kompetenceudviklingsaktiviteter 2017	Procentvis ændring
Udbudte kurser	70	116	186	144	Stigning 29,2%
Udbudte webinarer	29		29		
Kursusdage	132	122	254	196	Stigning 29,6%
Aflyste kurser	13	18	31	16	Stigning 93,8%*
Tilmeldinger	2.637			3.043	
Deltagere	1.661	1.987	3.639		

* Stigningen skyldes aflysninger under det nye tilbud med lokale kurser, da det pga den korte afviklingsperiode for de lokale kurser kun lykkedes for foreningerne at skaffe de nødvendige min. 15 deltagere til 36 af de 54 kurser – se delmål 1.3.

Aktiviteten er finansieret af KompetenceLøft og Frivilligpakke.

4.2.0.6. Facilitering af landsdækkende netværk

Formål og beskrivelse af aktivitetsområdet: Som et neutralt mødested, der bygger bro mellem forskellige aktører i det frivillige sociale arbejde, tilbyder og faciliterer CFSA flere faglige netværk. De fleste har fokus på det frivillige arbejde på velfærdsområdet, men også på andre områder, hvor frivillighed, samskabelse og det aktive medborgerskab er i fokus.

CFSA driver og faciliterer fire landsdækkende netværk:

- Netværk for konsulenter i landsdækkende frivillige organisationer
- Netværk for kommunale medarbejdere med kontakt til det frivillige sociale arbejde (opdelt i tre regionale netværk)
- Netværk for uddannelseskonsulenter
- Ledernetværk

I netværkene mødes bl.a. frivillige, koordinatore og ledere fra foreninger, organisationer og kommuner for at støtte og inspirere hinanden og for at udveksle erfaringer om det frivillige arbejde. Endelig bidrager CFSA med rådgivning, sparring og konsulentstøtte til netværksdannelser og forsøg med nye organisationsformer.

Med afslutningen af Frivilligpakken i 2018 og opbygningen af KompetenceLøftet indføres et skel mellem netværk for ansatte i frivillige organisationer (som er støttet af bevillingen) og netværk for kommunalt ansatte (som ikke er støttet af bevillingen). Dette nye skel har betydet, at det i 2018 har været nødvendigt at drøfte og fastlægge nye rammer for særligt de kommunale netværk.

Interne mål

<ol style="list-style-type: none"> 1. Lancering af ledernetværk 2. Afsøge mulighed for nye netværk 3. Få flere deltagere i netværk 4. Fælles internat i maj 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ledernetværk havde første møde i august og møde i december. 2. Afsøgning af nye netværk fortsættes i efteråret. 3. PR-indsats for netværk er igangsat. Antallet af deltagere på Netværk for konsulenter i landsdækkende frivillige sociale organisationer er steget. 4. Fælles internat afholdt den 30.-31. maj med deltagelse fra kommuner, frivilligcentre og frivillige organisationer. I alt 104 deltagere. Der var stor tilfredshed med internatet.
---	--

Væsentlige aktiviteter og strategiske udviklingsområder

Som planlagt blev der i 2018 søsat et nyt netværk for ledere i små og mellemstore frivillige sociale organisationer. Netværket har ved årsskiftet 12 medlemmer. Arbejdet med udvikling af netværket fortsættes

Det fælles netværksinternat – se interne mål pkt. 4 ovenfor havde et program med oplæg om status på frivilligheden, samarbejdet mellem den frivillige verden og det offentlige samt netværkstilbud i de enkelte netværk og på tværs.

I 2018 er udmøntning og rammer for KompetenceLøftet blevet udarbejdet og fastlagt. I perioden 2018-2021 skal der arbejdes med følgende fokusområder:

1. Udvikling af nye netværk
2. Etablering af nye netværk
3. Videreudvikling af eksisterende netværk
4. Afholdelse af netværksinternat

Særligt om netværk for konsulenter i landsdækkende organisationer:

- Netværket har 20 medlemmer
- Gennemført to møder med temaerne kompetenceudvikling og fastholdelse af frivillige og metoden Deep Democracy.

Særligt om netværk for kommunale frivilligkonsulenter (gennemføres på grundbevilling og deltagerbetaling):

- Netværket har i alt 95 medlemmer fordelt på tre regionale netværk.
- Gennemført fire møder i hvert af de tre regionale netværk, heraf et som fælles internat på tværs af hele landet. Emnerne for møderne i 2018 var: Fra frivilligkoordinator til frivillig-facilitator, frivillighed på børne- og ungeområdet samt frivillighed og sundhed.

Særligt om netværk for uddannelseskonsulenter:

- Netværket har 14 medlemmer
- Der er afholdt 3 netværksmøder, en fælles udflugt (deltagelse i Facilitatortræf 2018), samt deltaget i CFSAs fællesnetværksdøgn.
- Temaerne på netværksmøderne var konfliktforebyggende kommunikation, Faciliteringsværktøjer og metoder (afprøvning af værktøjer fra Facilitatortræf), kompetenceudvikling anno 2018 – krav og forventninger til frivillige.

Aktiviteten er finansieret af grundbevillingen, KompetenceLøft- og Frivilligpakketilskuddet og deltagerbetaling

4.2.0.7. Tværsektorielt samarbejde og brobygning

Formål og beskrivelse af aktivitetsområdet: En af CFSAs opgaver jf. bl.a. den vedtagne strategi er at virke som meningsgivende brobygger, platform og netværksskaber mellem civilsamfundet og offentlige aktører som kommunerne, mellem civilsamfundet og virksomheder, fonde, forskere og andre. Desuden er en af CFSAs styrker at have opbygget en neutral og vidensbaseret platform for mødested og fælles referenceramme inden for civilsamfundet på tværs mellem de forskellige sektorer og mellem små foreninger og store organisationer, ikke-organiserede frivillige og traditionelle foreningsaktive og på tværs af emneområder inden for det brede velfærdsområde.

Interne mål

1. Kommunekonference	1. Kommunekonferencen i samarbejde med COK og Socialstyrelsen afholdes 26. september.
2. Decemberkonference	2. Decemberkonferencen rykkes til 17.-18. januar 2019. Da afslutningen for Europæisk Frivillighedskonference i Aarhus bl.a. 5. december 2018, har CFSA valgt at flytte Decemberkonferencen

3. Deltagelse i CV-netværk	<p>fra den 5. december til januar 2018. Konceptet for Decemberkonferencen ændres, og konferencen er udvidet til et døgn, som nu hedder Frivillighedens Vidensdøgn – CFSA's årskonference.</p> <p>3. Fortsat deltagelse i CV-netværk, dog er der pt. ikke møder i netværket. Derfor har CFSA skruet op for samarbejdet med erhvervslivet via andre kanaler fx. ved at indgå i Akademiet for Social Innovation, hvis medlemmer kommer fra erhvervslivet, offentlige myndigheder og civilsamfundet. Akademiet er oprettet af Frivilligrådet og Tuborgfondet. Desuden er centerchefen medlem af Taskforcen for aktivering af den danske diaspora under Greater Copenhagen og Wonderful Copenhagen.</p>
----------------------------	--

Væsentlige aktiviteter og strategiske udviklingsområder

I 2018 har CFSA:

- Gennemført konferencen: 'Frivillighed 2018 – relationer og engagement i lokale fællesskaber' i samarbejde med Socialstyrelsen og COK den 26. september, Centralværkstedet, Aarhus.
- Deltaget i netværket "Corporate Volunteering" for at indsamle viden på området CSR, CV, EV. Netværket lukkede ned i løbet af 2018.
- Gennemført en række rekvirerede opgaver for kommuner og foreninger med fokus på samarbejde og samskabelse mellem det offentlige og frivillige foreninger (afsnit 4.2.0.4).
- Bidraget med viden om tværsektorielt samarbejde til presse, rådsøgere, organisationer, kommuner, studerende mv.

Aktiviteten er finansieret af grundbevillingen og ved rekvirerede opgaver delvis brugerbetaling.

4.2.0.8. Kommunikation og formidlingsaktiviteter

Formål og beskrivelse af aktivitetsområdet: Som landsdækkende videnscenter leverer CFSA via forskellige kommunikations- og formidlingsaktiviteter brugbar, aktuel og faglig relevant viden til CFSA's målgrupper, relevante medier, studerende og andre med interesse for det frivillige sociale arbejde. Formidlingen sker også gennem direkte dialog med et bredt spekter af aktører i den frivillige sociale sektor, samarbejdspartnere, Børne- og Socialministeriet, kommunerne og andre private såvel som offentlige aktører.

Kommunikationsaktiviteterne understøtter CFSA's opgave med at sikre, at alle med interesse for frivillighed og aktivt medborgerskab på velfærdsområdet har adgang til solid faglig og praksisnær viden.

Målplanens delmål 3 Formidling af viden om Frivilligrapporten 2016-2018 – se afsnit 4.2.0.1

Interne mål

1. Lancering af podcast i 2. halvår	1. Udstyr indkøbt, udarbejdelse af manus er afsluttet. Optagelse er planlagt til januar. En podcast er en serie, og derfor udkommer podcast først, når alle de planlagte optagelser er i hus.
2. Publicere min. 1 faglig artikel om måneden ifm. udsendelse af nyhedsbrev	2. Der er publiceret 18 faglige artikler.

Andre væsentlige aktiviteter og strategiske udviklingsområder

- Styrket CFSA's tilstedeværelse på sociale medier
- Tæt samarbejde med Altingets Civilsamfundsportal om viden, artikler, baggrundsinterview mv.
- Servicering af pressen i spørgsmål om frivillighed og civilsamfund

Foreningsportalen er integreret i CFSA's hjemmeside og giver overblik og oplysninger om ca. 630 regionale og landsdækkende frivillige sociale foreninger i Danmark. Som en unik service inkluderer foreningsportalen endvidere europæiske infrastruktur-organisationer, der således kan give brugerne en indgang til de pågældende landes organisationer.

Hjemmeside	2018	2017	Procentvis ændring
Brugere	32.301	23.474	Stigning 37,6 %
Antal sidevisninger	289.365	259.648	Stigning 11,4%

Nyhedsbrev	2018	2017	Procentvisning ændring
Antal abonnenter ultimo	6.773	5.907	Stigning 14,7 %

Facebook	2018	2017	Procentvis ændring
Antal opslag	173	119	Stigning 45,4%
Antal følgere ultimo 2018	3.508	3.077	Stigning 14%
Antal "synes godt om side" ultimo 2018	3.524	3.090	Stigning 14%

LinkedIn	2018.	2017
Antal opslag	316	Ikke opgjort
Antal følgere ultimo 2018	3.176	Ikke opgjort

Twitter	2018	2017
Antal tweets	20	Ikke opgjort
Antal følgere ultimo 2018	626	Ikke opgjort

Publikationer i papirformat	2018	2017	Procentvis ændring
Antal bestilte publikationer	1.522	969	Stigning 57%

Foreningsportalen	2018	2017	Procentvis ændring
Antal foreninger	629	619	Stigning på 1,6 %
Antal visninger	9.662	6.748	Stigning på 43,2%

Aktiviteten er finansieret af grundbevillingen, indtægter fra salg af publikationer og restbeløb fra midler fra den nationale civilsamsfundsstrategi.

4.2.0.9.Landssekretariatet Projekt Frivillig

Formål og beskrivelse af aktivitetsområdet: Programmet blev oprettet i 2010, og med Finansloven for 2018 blev Projekt Frivillig lukket pr. 31. december 2017. Det er aftalt med ministeriet, at der blev overført midler til afsluttende aktiviteter i 2018.

Interne mål:

1. Frivilligbeviser	1. Fortsat mange henvendelser fra unge og fra uddannelsesinstitutioner om udskrivning af frivilligbeviser. Efter aftale med Socialstyrelsen er der brugt overførte Projekt Frivillig midler til at besvare disse henvendelser til og med august.
2. Udgivelse af unge-bog	2. 'Engagement behøver plads' blev udgivet august 2018.

4.2.0.10 Administration og støttefunktioner

Interne mål for administration og støttefunktioner

1. Indkøring af ny bestyrelse	1. Se delmål 3.5 i målplan.
-------------------------------	-----------------------------

2. Ansættelser og organisationsudvikling ifm. KompetenceLøft	2. I august er ansat tre projektmedarbejdere på mellem ½ til 1 helt års ansættelse, og der er foretaget intern arbejdsfordeling ifm. KompetenceLøft.
3. Milepælsopfølgning på strategi ultimo 2018	3. Milepælsopfølgning på CFSA's strategi blev gennemgået ved seminar i december for bestyrelse og medarbejdere.
1. Aflevering af papirarkivalier	1. CFSA skal aflevere arkivalier til Rigsarkivet. Arkivalierne skal være afleveret senest ved udgangen af 2019. Startmøde med Rigsarkivet er afholdt, og vi afventer fortsat afleveringsbestemmelse.
2. Persondataforordning	2. Vi har bl.a. udarbejdet privatlivspolitik til hjemmesiden og fortegnelse over centrets behandlingsaktiviteter med slettepolitik og indhentet samtykkeerklæring fra medarbejdere om portrætbillede og CV-oplysninger på hjemmesiden.
3. Nyt IT-system	3. Der er indhentet tilbud, og det forventes at indgå aftale med ny leverandør til implementering umiddelbart efter afholdelse af Frivillighedens Vidensdøgn i januar 2019.
Afsøge muligheder for projekter med samarbejdspartnere, særligt på unge-område	I 3. kvartal er der nedsat en projektudviklingsgruppe, som følger op på etableringen af mulige projekter.

4.2.1 Bevillingsafregning

4.2.1.1. Bevillingsafregninger over for statsregnskabet

Bevillingsafregning 2018 (15.13.04)	I alt
1. Bevilling på årets finanslov (B + TB)	13.900.000
2. Videreført fra gammelt år	
3. Til disposition i 2018	13.900.000
4. Anvist i 2018	13.900.000
Videreføres til 2018	-

Sammensætningen af bevillingen fremgår af skema 4.2.1.2

4.2.1.2 Afregning af grundbevillingen

Bevillingsafregning 2018 - §15.13.04	Opr. CFSA	Projekt Frivillig	Frivilligpakken + frivilligportal	Kompetence løftet	Total
1. Anvist	4.400.000	-	2.500.000	7.000.000	13.900.000
2. Forbrugt	6.107.707	492.767	3.225.460	5.448.285	15.274.218
3. Årets over-/underskud	(1.707.707)	(492.767)	(725.460)	1.551.716	(1.374.218)
4. Videreført fra 2017	961.060	495.880	608.743		2.065.682
5. Korrektion til videreførsel	-	-			-
6. Øv. indtægter vedr. grundbevilling	1.262.594	(3.113)	262.005	32.525	1.554.011
7. Videreføres til 2019 akk.	515.946	(0)	145.288	1.584.241	2.245.475

Grundbevillingen er opdelt i 4 spor: den oprindelige CFSA-grundbevilling, Projekt Frivillig (restbeløb fra bevilling 2017) bevilling til Frivilligpakken og Foreningsportalen samt KompetenceLøft-bevilling.

4.2.1.3 Specifikation af afregning af grundbevilling med sammenligningstal

Bevillingsafregning grundbevilling	2016	2017	Rev. budget 2018	2018	Budget 2019
1. Anvist	4.100.000	4.200.000	4.400.000	4.400.000	4.300.000
2. Forbrugt	5.978.398	5.995.531	6.097.500	6.107.707	6.039.100
3. Årets over-/underskud	(1.878.398)	(1.795.531)	(1.697.500)	(1.707.707)	(1.739.100)
4. Videreført fra året før	1.137.425	838.355	961.000	961.060	343.400
5. Korrektion til videreførsel					
6. Øv. indtægter vedr bevillingen	1.579.328	1.918.236	1.210.500	1.262.594	1.359.900
7. Videreføres til næste år akk.	838.355	961.060	474.000	515.946	(35.800)
	-	-			
Bevillingsafregning Projekt Frivillig	2016	2017	Rev. budget 2018	2018	Budget 2019
1. Anvist	3.000.000	3.000.000	-		-
2. Forbrugt	2.941.943	2.689.006	495.900	492.767	-
3. Årets over-/underskud	58.057	310.994	(495.900)	(492.767)	-
4. Videreført fra året før	126.829	184.886	495.900	495.880	-
5. Korrektion til videreførsel					
6. Øv. indtægter vedr bevillingen				(3.113)	-
7. Videreføres til næste år akk.	184.886	495.880	-	-	-
	(0,00)	-			
Bevillingsafregning Foreningsportalen	2016	2017	Rev. budget 2018	2018	Budget 2019
1. Anvist	-	-	-		
2. Forbrugt	431.393	483.425	126.700	87.022	138.700
3. Årets over-/underskud	(431.393)	(483.425)	(126.700)	(87.022)	(138.700)
4. Videreført fra året før	1.147.128	715.735	232.300	232.310	138.700
5. Korrektion til videreførsel					
6. Øv. indtægter vedr bevillingen					
7. Videreføres til næste år akk.	715.735	232.310	105.600	145.288	-
	-	-			
Bevillingsafregning Frivilligpakken	2016	2017	Rev. budget 2018	2018	Budget 2019
1. Anvist	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	-
2. Forbrugt	1.960.422	2.866.783	3.164.400	3.138.437	-
3. Årets over-/underskud	539.578	(366.783)	(664.400)	(638.437)	-
4. Videreført fra året før	-	645.866	376.400	376.432	-
5. Korrektion til videreførsel					
6. Øv. indtægter vedr bevillingen	106.288	97.350	288.000	262.005	-
7. Videreføres til næste år akk.	645.866	376.432	-	-	-
	-	-			
Bevillingsafregning KompetenceLøft	2016	2017	Rev. budget 2018	2018	Budget 2019
1. Anvist			7.000.000	7.000.000	8.800.000
2. Forbrugt			6.376.200	5.448.285	10.507.400
3. Årets over-/underskud	-	-	623.800	1.551.716	(1.707.400)
4. Videreført fra året før					1.375.100
5. Korrektion til videreførsel					
6. Øv. indtægter vedr bevillingen			10.000	32.525	332.300
7. Videreføres til næste år akk.	-	-	633.800	1.584.241	-
Bevillingsafregning Monitorering af det frivillige sociale arbejde	2016	2017	Rev. budget 2018	2018	Budget 2019
1. Anvist					300.000
2. Forbrugt					300.000
3. Årets over-/underskud	-	-	-	-	-
4. Videreført fra året før					
5. Korrektion til videreførsel					
6. Øv. indtægter vedr bevillingen					
7. Videreføres til næste år akk.	-	-	-	-	-

4.2.2 Målopfyldelse i forhold til resultatkontrakten

Målplan 2018 er 12. generation af resultatkontrakt/målplan aftalt mellem Børne- og Socialministeriet og Center for Frivilligt Socialt Arbejde, baseret på CFSA's forandringsteori.

Nedenstående viser målopfyldelsen i 2018. For yderligere uddybelse af metode henvises til metodebilag til målplan 2018. Bilaget kan rekvireres hos CFSA.

Mål for 2018	OPFYLDT	Bemærkninger
Delmål 1 Udvikling og implementering af KompetenceLøft		
1 1. kvartal 2018 udarbejder CFSA et notat inklusiv tidsplan og økonomisk prioritering for udmøntning af KompetenceLøft. I 2. kvartal drøftes notatet med departement og Socialstyrelsen mhp.	JA	Udarbejdet
2 Det opgøres i 3. kvartal, hvorvidt plan med kriterier for geografisk spredning af tilbuddene og retningslinjer for visitation til tilbuddene er udarbejdet	JA	Udarbejdet
3 I 3. kvartal udbydes første kursussæson under KompetenceLøft, og rådgivningsaktiviteter i Kompetenceløft igangsættes	JA	46 landsdækkende kurser og 61 lokale kurser er afholdt i efteråret
4 I 4. kvartal foretages en intern evaluering af KompetenceLøft, herunder tilfredshedsevaluering og evaluering af hvorvidt små foreninger og projekter gør brug af tilbuddene under KompetenceLøft.	JA	Gennemført
5 Ved årets udgang holdes statusmøde mellem CFSA, Socialstyrelsen og departementet på chefniveau	JA	Der har været afholdt flere møder i løbet af året, og målet vurderes som opfyldt efter aftale med ministeriet
Delmål 2: Kompetenceudvikling af foreninger i forhold til ny persondatalovgivning		
6 I 2018 udbydes minimum 3 webinarer og 1 seminar om den nye persondataforordning	JA	6 webinarer og 5 seminarer samt 12 lokale kurser
7 Minimum 80% af deltagere på kurser og webinarer om persondataforordningen oplever, at kursustilbuddet er anvendeligt i forhold til deres arbejde i den forening/projekt, de kommer fra, og minimum 65% oplever, at de får nye redskaber og metoder til at udføre deres opgaver.	JA	Landsdækkende kurser: * 94% vurderer, at kurset er anvendeligt * 84 % vurderer, at de fik nye redskaber og metoder Lokale kurser: * 93% vurderer, at kurset er anvendeligt * 94% vurderer, at de fik nye redskaber og metoder
8 En ny rådgivningsguide om persondataforordningen offentliggøres på CFSA's hjemmeside i 2018.	JA	Offentliggjort
9 CFSA's telefonrådgivere kompetenceudvikles, så de kan rådgive om den nye persondatalovning.	JA	Gennemført
10 Altinget anvender CFSA's viden om persondataforordningen i deres formidling af viden herom.	JA	Altinget, Politiken og Børsen har henvist til materialet. DR har op til 25. maj haft flere indslag om GDPR og anvendt CFSA's materiale
Delmål 3: Formidling af viden fra Frivilligrapporten 2016-2018		
11 Frivilligrapportens delresultater gøres tilgængelig på CFSA's hjemmeside i 2. kvartal, og den samlede rapport er tilgængelig inden årets udgang.	JA	Rapportens delresultater er gjort tilgængelige via frivillighed.dk. Den samlede rapport Tal om frivillighed i Danmark blev udgivet d. 18. december
12 Opgøres samlet ved årets udgang, hvorvidt 6 artikler om Frivilligrapporten er publiceret	JA	Der er udgivet 7 artikler
12 CFSA formidler Frivilligrapportens resultater ved minimum 25 konferencer, møder og arrangementer i 2018, herunder et arrangement for Frivilligrådet	JA	Frivilligrapporten har været opdraget på min. 6 konferencer og seminarer, på min. 6 arrangementer under Folkemødet, på medarbejderseminar med Frivilligrådet og FriSe, samt de mange oplæg, foredrag og kurser, hvor frivilligrapportens tal har været anvendt.
14 Minimum 5 eksterne aktører anvender data og viden fra CFSA's offentliggjorte undersøgelser, artikler og oplæg til formidling om frivillighed og civilsamfund	JA	Altingets Civilsamfundsportal, Kristelig Dagblad, Samvirke, Radioavisen, TV Avisen, TV2 News, DR2, Der Nordschleswiger og diverse fagblade. Desuden er særkørsler fra befolkningsundersøgelsen til professor Thomas Boje til artikel om nonprofit sektorens økonomiske og personalemæssige betydning i Skandinavien.
15 CFSA sikrer at CFSA's nye bestyrelse og nye bestyrelsesformand får en god introduktion til centrets viden og opgaver, herunder resultater fra Frivilligrapporten 2016-2018.	JA	Præsentation af centret og udlevering af bestyrelsesmappe
16 Udgivelse af to bøger der understøtter foreningsbehov, som er identificeret i tidligere frivilligrapporter: en bog om unge og frivillighed målrettet små og mellemstore foreninger, samt en grundbog til bestyrelsesmedlemmer i frivillige organisationer med demokratisk medlemsstruktur. I 2. halvår suppleres bøgerne af kompetence- og rådgivningstilbud om samme emner.	JA	'Engagement behøver plads' og 'At lede en sag'. 8 landsdækkende kompetencetilbud udbudt på baggrund af temaer fra 'At lede en sag' og 3 lokale kurser. Engagement behøver plads' brugt som grundlag for DUF's miniuddannelse i ledelse af unge frivillige.
17 Ved tilrettelæggelse af Decemberkonferencen 2018 bruges Frivilligrapportens resultater for valg af tematisk fokus.	JA	Data og viden fra Foreningsundersøgelsen er grundlag for tilrettelæggelse af program den første dag i Vidensdøgnet og Kommuneundersøgelsen indgår som baggrundsviden for anden dag, hvor fokus er de gode løsninger i civilsamfundet i et kommunalt perspektiv.

Målopfyldelse 2018	100%
Ud af de 17 opgjorte mål er 17 opfyldt	

4.2.3 Kønsmainstreaming

I 2018 har centret specielt arbejdet med emnet gennem kønsopdeling af deltagerevalueringer fx ved kursusaktiviteter.

4.3 Ledelsesberetning for rekvirerede projekter

Der udarbejdes særlige regnskaber og beretninger for de enkelte projekter, der normalt er flerårige. Sammenfattende kan for projekterne oplyses:

CFSA har i 2018 ikke haft særskilte projektbevillinger.

4.4 Ledelsesberetning for indtægtsdækkede aktiviteter

I de markedsfinansierede aktiviteter i 2018 indgår følgende resultat for året:

- Lokaleleje: 0 kr.
- En række opgaver: 219.801 kr.

5. Finansiell rapport

5.1 Anvendte regnskabspraksis

Årsrapporten for Center For Frivilligt Socialt Arbejde for 2018 er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse A, som det er krævet af Børne- og Socialministeriet jf. Regnskabsmæssige retningslinjer for selvejende institutioner på Social- og Integrationsministeriets område omfattet af Rigsrevisorlovens § 2. Opstillingsform er tilpasset centrets aktiviteter.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning eller måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde centret, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå centret, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning eller måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Aktivitetskontering

Alle udgifter og indtægter er bogført med reference til den særskilte aktivitet, de indgår i.

Aktivitetskonti er opdelt i fire grupper: (B/D) udadrettede basisaktiviteter, finansieret over driftsbevillingerne, (P) tilskudsfinansierede projekter, (M) markedsfinansierede aktiviteter og (F) fællesfunktioner, som finansieres af bidrag fra de indtægter, som tilgår de øvrige aktivitetsgrupper.

RESULTATOPGØRELSEN

Indtægter

For den bevillingsfinansierede virksomhed omfatter indtægterne årets driftsbevilling, den videreførte driftsbevilling fra foregående år samt indtægter fra salg af varer og tjenester.

For de tilskudsfinansierede aktiviteter (projekter) omfatter indtægterne de særskilte projektbevillinger.

Markedsfinansieret aktiviteter omfatter indtægter fra aktiviteter, der ikke er omfattet af centrets bevillinger.

De tilskudsfinansierede aktiviteter løber typisk over flere år og disponeres derfor på tværs af regnskabsår. Ved projekternes afslutning foretages subsidiering via basisbevillingen i forhold til projektets resultat.

Lønudgifter

Lønudgifter omfatter bruttoløn og lønrefusioner for henholdsvis fastansatte medarbejdere i den bevillingsfinansierede og markedsfinansierede økonomi.

Øvrige driftsudgifter

Øvrige driftsudgifter omfatter primært køb af varer og tjenester, som henføres til henholdsvis den bevillingsfinansierede, tilskudsfinansierede og den markedsfinansierede økonomi.

Fællesfunktioner

Både bevillingsfinansierede, tilskudsfinansierede og markedsfinansierede aktiviteter bidrager til finansiering af en række generelle udgifter til fællesfunktioner (fastansat personale, administration og infrastruktur samt bestyrelsen).

Både de bevillingsfinansierede, de tilskudsfinansierede og de markedsfinansierede aktiviteter yder finansieringsbidrag til fællesfunktioner, sådan at kontiene for fællesfunktioner balancerer.

BALANCEN

Materielle anlægsaktiver

Maskiner og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Centret ejer ikke grunde eller bygninger.

Aktiver med en kostpris på under 50.000 kr. pr. enhed straksafskrives i resultatopgørelsen i anskaffelsesåret.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi. Forventede brugstider for driftsmateriel, inventar og indretning af lejede lokaler er 5 år, hvor efter der forventes en restværdi på 0 kr.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsmkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til nominel værdi. Efter fire rykkere nedskrives tilgodehavendet som uinddriveligt.

Videreførelser

Akkumulerede overforbrug af bevillingsfinansierede aktiviteter indregnes som tilgodehavende i det omfang, der forventes finansiering gennem fremtidige bevillinger. Akkumuleret underforbrug af bevillingsfinansierede aktiviteter indregnes under hensatte forpligtigelser.

Tilskudsfinansierede aktiviteter hvor projektperioden ikke er udløbet på statusdagen indregnes under tilgodehavender med det beløb som forventes modtaget ved fremtidige tilskud. Modtagne tilskud, hvor der endnu henstår midler til fremtidig benyttelse indregnes som kortfristet forpligtigelse.

Likvide beholdninger

De likvide beholdninger måles til nominelle værdi.

Omregning af fremmed valuta

Tilgodehavender og gæld i fremmed valuta værdiansættes til statusdagens kurs.

Gældsforpligtelser

Gæld i øvrigt er målt til amortiseret kostpris svarende til nominel værdi.

5.2 Finansiell resultatoppgørelse

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER			
	Note	2018	2017
INDTÆGTER			
Bevillingsfinansierede aktiviteter - grundbevilling	1	-6.107.707,34	-5.995.530,85
Bevillingsfinansierede aktiviteter - Projekt Frivillig	2	-492.766,82	-2.689.006,35
Bevillingsfinansierede aktiviteter - Frivilligpakke og Civilsamfundsstrategi	3	-3.225.459,52	-3.350.208,40
Bevillingsfinansierede aktiviteter - KompetenceLøftet	4	-5.448.284,50	
Tilskudsfinansierede aktiviteter	5	0,00	-5.806.895,55
Indtægtsdækket virksomhed	6	-638.425,94	-610.519,41
Indtægter i alt		-15.912.644,12	-18.452.160,56
LØNUDGIFTER			
Bevillingsfinansierede aktiviteter - grundbevilling		5.692.239,57	5.346.466,97
Bevillingsfinansierede aktiviteter - Projekt Frivillig		293.479,92	1.493.289,22
Bevillingsfinansierede aktiviteter - Frivilligpakke og Civilsamfundsstrategi		1.168.058,09	2.016.344,85
Bevillingsfinansierede aktiviteter - KompetenceLøftet		2.793.423,77	
Tilskudsfinansierede aktiviteter	7	0,00	1.920.710,47
Indtægtsdækket virksomhed	8	331.566,97	163.050,33
Lønudgifter i alt		10.278.768,32	10.939.861,84
ØVRIGE DRIFTSUDGIFTER			
Bevillingsfinansierede aktiviteter - grundbevilling		415.467,77	649.063,88
Bevillingsfinansierede aktiviteter - Projekt Frivillig		199.286,90	1.195.717,13
Bevillingsfinansierede aktiviteter - Frivilligpakke og Civilsamfundsstrategi		2.057.401,43	1.333.863,55
Bevillingsfinansierede aktiviteter - KompetenceLøftet		2.654.860,73	
Tilskudsfinansierede aktiviteter	9	0,00	3.886.185,08
Indtægtsdækket virksomhed		87.057,61	172.092,12
Øvrige driftsudgifter i alt		5.414.074,44	7.236.921,76
RENTER OG UDBYTTET			
Bevillingsfinansierede aktiviteter			
Indtægtsdækket virksomhed		0,00	0,00
ÅRETS RESULTAT		-219.801,36	-275.376,96
Fortegn			
- = kredit			
+ = debet			

5.3 Balance aktiver/passiver

BALANCE 31. DECEMBER			
	Note	2018	2017
		kr.	kr.
AKTIVER			
MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	10		
Driftsmateriel og inventar		104.374,19	96.914,19
Indretning af lejede lokaler		0,00	17.755,00
Materielle anlægsaktiver i alt		104.374,19	114.669,19
KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER			
Forudbetaling af varer		53.849,36	44.451,68
Deposita mv.			
Debitor, ministeriet		0,00	45.000,00
Debitorer, salg af varer og tjenester		436.749,55	669.330,70
Igangværende arbejde for fremmed regning			
Andre tilgodehavender		16.446,98	126.517,61
Videreførte finanslovsbevillinger	1+10		
Kortfristede tilgodehavender i alt		507.045,89	885.299,99
LIKVIDE BEHOLDNINGER			
Danske Bank		4.408.917,56	3.886.060,11
Østjydske Bank		717.963,53	718.963,55
Kontantkasser			0,00
Post Danmark - frankering		9.193,10	9.145,55
Likvide beholdninger i alt		5.136.074,19	4.614.169,21
AKTIVER		5.747.494,27	5.614.138,39
BALANCE 31. DECEMBER			
PASSIVER	Note	2018	2017
		kr.	kr.
EGENKAPITAL		-1.296.511,52	-1.076.710,16
HENSATTE FORPLIGTELSE			
Videreførte finanslovsbevillinger, grundbevilling	1+11	-515.946,00	-961.059,71
Videreførte finanslovsbevillinger, Projekt Frivillig	2+11	0,00	-495.879,60
Videreførte finanslovsbevillinger, Civilsamfundsstrategi	3+11	-145.288,03	-608.742,63
Videreførte finanslovsbevillinger, CompetenceLøft	4+11	-1.584.240,50	
Hensatte forpligtelser i alt		-2.245.474,53	-2.065.681,94
KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE			
Lønkreditorer		-180.958,58	-238.272,54
Lønsumsafgift		-5.490,24	-5.250,90
Moms		-161.298,09	-113.538,55
Kreditorer, køb af varer og tjenester		-230.319,02	-415.886,91
Hensatte feriepengeforpligtelser		-1.222.017,03	-1.305.279,08
Hensatte forpligtelser vedr. afspadseringssaldo		-50.023,23	-78.938,55
Forudfaktureret		-172.736,99	-103.439,33
Bevillingsfinansierede aktiviteter (netværksgrupper mm)		-182.665,04	-211.140,43
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		-2.205.508,22	-2.471.746,29
PASSIVER		-5.747.494,27	-5.614.138,39

5.4 Egenkapital

EGENKAPITAL		2018	2017
		kr.	kr.
Årets resultat		-219.801,36	-275.376,96
Årets bevægelser på egenkapitalen			
indtægtsdækket virksomhed			
Egenkapital 1. januar		-1.076.710,16	-801.333,20
Andel af årets resultat		-219.801,36	-275.376,96
Andel af egenkapital 31. december		-1.296.511,52	-1.076.710,16
EGENKAPITAL 31. DECEMBER		-1.296.511,52	-1.076.710,16

5.5 Regnskabsmæssige forklaringer

Der henvises til ledelsesberetningen og noter for detaljerede oplysninger.

5.6 Noter

Note 1

		2018	2017
		kr.	kr.
Indtægter, bevillingsfinansierede aktiviteter - grundbevilling			
Driftsbevilling		-4.400.000,00	-4.200.000,00
EU-bevillinger			-5.340,00
Salg af varer og tjenester		-1.337.678,04	-2.033.917,29
Medfinansiering af projekter		122.017,14	42.192,32
Regulering igangværende arbejde		-18.457,34	65.739,33
Bevillingsfinansierede aktiviteter, 1. januar		-211.140,43	-198.050,33
Bevillingsfinansierede aktiviteter, 31. december		182.665,04	211.140,43
Indtægter før videreførsler		-5.662.593,63	-6.118.235,54
Videreført finanslovsbevilling, 1. januar		-961.059,71	-838.355,02
Videreført finanslovsbevilling, 31. december		515.946,00	961.059,71
Indtægter i alt		-6.107.707,34	-5.995.530,85

Note 2

		2018	2017
		kr.	kr.
Indtægter, bevillingsfinansierede aktiviteter - Projekt Frivillig			
Driftsbevilling, anvist			-3.000.000,00
Medfinansiering af projekter		3.112,78	
Indtægter i alt		3.112,78	-3.000.000,00
Videreført finanslovsbevilling, 1. januar		-495.879,60	-184.885,95
Videreført finanslovsbevilling, 31. december		0,00	495.879,60
Indtægter i alt		-492.766,82	-2.689.006,35

Note 3

	2018	2017
	kr.	kr.
Indtægter, bevillingsfinansierede aktiviteter		
- Civilsamfundsstrategi og Frivilligpakken		
Driftsbevilling, anvist	-2.500.000,00	-2.500.000,00
Medfinansiering af aktivitet	-125.129,92	
Salg af varer og tjenester	-136.875,00	-97.350,00
Indtægter i alt	-2.762.004,92	-2.597.350,00
Videreført finanslovsbevilling, 1. januar	-608.742,63	-1.361.601,03
Videreført finanslovsbevilling, 31. december	145.288,03	608.742,63
Indtægter i alt	-3.225.459,52	-3.350.208,40

Note 4

	2018	2017
	kr.	kr.
Indtægter, bevillingsfinansierede aktiviteter		
- KompetenceLøftet		
Driftsbevilling, anvist	-7.000.000,00	
Salg af varer og tjenester	-32.525,00	
Indtægter i alt	-7.032.525,00	0,00
Videreført finanslovsbevilling, 1. januar	0,00	
Videreført finanslovsbevilling, 31. december	1.584.240,50	
Indtægter i alt	-5.448.284,50	0,00

Note 5

	2018	2017
	kr.	kr.
Indtægter, tilskudsfinansierede aktiviteter		
Uddannelsespuljen (B g C)		-5.124.064,75
Civilsamfundet bygger bro		-299.672,89
FUV		-250.047,26
Indtægter i alt	0,00	-5.673.784,90
Videreførte bevillinger, 1. januar	0,00	-133.110,65
Videreførte bevillinger, 31. december	0,00	0,00
Indtægter i alt modregnet over- og underskud	0,00	-5.806.895,55

Note 6

	2018	2017
	kr.	kr.
Indtægter, indtægtsdækket virksomhed		
Rekvirerede opgaver	-638.425,94	-608.723,39
Udlån af lokale	0,00	-1.796,02
I alt	-638.425,94	-610.519,41

Note 7

	2018	2017
	kr.	kr.
Lønudgifter, tilskudsfinansierede aktiviteter		
Uddannelsespuljen (B g C)	0,00	1.673.496,78
Civilsamfundet bygger bro	0,00	69.266,66
FUV	0,00	177.947,03
Lønudgifter, i alt	0,00	1.920.710,47

Note 8

	2018	2017
	kr.	kr.
Lønudgifter, indtægtsdækket virksomhed		
Rekvirerede opgaver	331.566,97	161.133,29
Udlån af lokale	0,00	1.917,04
I alt	331.566,97	163.050,33

Note 9

	2018	2017
	kr.	kr.
Øvrige driftsudgifter, tilskudsfinansierede aktiviteter		
Uddannelsespuljen (B g C)	0,00	3.763.844,59
Civilsamfundet bygger bro	0,00	51.471,70
FUV	0,00	70.868,79
Øvrige driftsudgifter i alt	0,00	3.886.185,08

Note 10

	2018		2017	
	kr.	kr.	kr.	kr.
Materielle anlægsaktiver	Driftsmatriel og inventar	Lejede lokaler	Driftsmatriel og inventar	Lejede lokaler
Kostpris primo	337.587,17	198.866,06	337.587,17	198.866,06
Årets tilgang	70.000,00			
Årets afgang				
Kostpris ultimo	407.587,17	198.866,06	337.587,17	198.866,06
Afskrivninger primo	-240.672,98	-181.111,06	-224.153,84	-147.269,00
Årets tilbageførte afskrivninger				
Årets afskrivninger	-62.540,00	-17.755,00	-16.519,14	-33.842,06
Afskrivninger ultimo	-303.212,98	-198.866,06	-240.672,98	-181.111,06
Bogført værdi ultimo	104.374,19	0,00	96.914,19	17.755,00

Note 11

	2018	2017
	kr.	kr.
Videreført finanslovsbevilling		
Grundbevilling, CFSA	-515.946,00	-961.059,71
Grundbevilling, Projekt Frivillig	0,00	-495.879,60
Grundbevilling, Civilsamfundsstrategi og Frivilligpakken	-145.288,03	-608.742,63
Grundbevilling, Kompetenceløftet	-1.584.240,50	
Videreført finanslovsbevilling i alt	-2.245.474,53	-2.065.681,94

Note 12

	2018	2017
	kr.	kr.
Andre forpligtelser		
Lejeforpligtelser		
Centret har indgået følgende leje- og serviceaftaler:		
Huslejekontrakt, Albanigade 54, 1. sal, 5000 Odense C		
Opsigelsesvarsel på 6 måneder.	204.501,30	203.319,60
Samarbejdsaftale, IT Relation, 3 måneders opsigelse	67.880,70	67.880,70
Kopimaskine, udløber 31.11.2022	208.116,00	101.844,00
Samlet lejeforpligtelse	480.498,00	373.044,30

Note 13

		2018	2017
		kr.	kr.
Resultat/overførsler fordelt på aktiviteter			
Opgørelse grundbevilling			
Årets indtægter før videreførsler	1	-5.662.593,63	-6.118.235,54
Årets udgifter:			
Løn		5.692.239,57	5.346.466,97
Øvrige udgifter		415.467,77	649.063,88
Årets resultat uden overførsler		445.113,71	-122.704,69
Primo saldo overførsel		-961.059,71	-838.355,02
Ultimo saldo t/overførsel		-515.946,00	-961.059,71
Opgørelse Projekt Frivillig			
Årets indtægter før videreførsler	2	3.112,78	-3.000.000,00
Årets udgifter:			
Løn		293.479,92	1.493.289,22
Øvrige udgifter		199.286,90	1.195.717,13
Årets resultat uden overførsler		495.879,60	-310.993,65
Primo saldo overførsel		-495.879,60	-184.885,95
Ultimo saldo t/overførsel		0,00	-495.879,60
Opgørelse Civilsamfundsstrategien			
Årets indtægter før videreførsler (2011 - ikke anvist)	3	-2.762.004,92	-2.597.350,00
Årets udgifter:			
Løn		1.168.058,09	2.016.344,85
Øvrige udgifter		2.057.401,43	1.333.863,55
Årets resultat uden overførsler		463.454,60	752.858,40
Primo saldo overførsel		-608.742,63	-1.361.601,03
Ultimo saldo t/overførsel		-145.288,03	-608.742,63
Opgørelse Kompetenceløftet			
Årets indtægter før videreførsler	4	-7.032.525,00	
Årets udgifter:			
Løn		2.793.423,77	
Øvrige udgifter		2.654.860,73	
Årets resultat uden overførsler		-1.584.240,50	
Primo saldo overførsel		0,00	
Ultimo saldo t/overførsel		-1.584.240,50	
Opgørelse Tilskudsfinansierede aktiviteter			
Årets indtægter før videreførsler	5	0,00	-5.673.784,90
Årets udgifter:			
Løn		0,00	1.920.710,47
Øvrige udgifter		0,00	3.886.185,08
Årets resultat uden overførsler		0,00	133.110,65
Primo saldo overførsel		0,00	-133.110,65
Ultimo saldo t/overførsel		0,00	0,00
Opgørelse indtægtsdækket virksomhed			
Årets indtægter før videreførsler	6	-638.425,94	-610.519,41
Årets renter		0,00	0,00
Årets udgifter:			
Løn		331.566,97	163.050,33
Øvrige udgifter		87.057,61	172.092,12
Årets resultat uden overførsler		-219.801,36	-275.376,96
Egenkapital, primo		-1.076.710,16	-801.333,20
Egenkapital, ultimo		-1.296.511,52	-1.076.710,16
Samlet opgørelse			
Årets indtægter før videreførsler		-9.059.911,71	-17.999.889,85
Årets renter		0,00	0,00
Årets udgifter:			
Løn		7.485.344,55	10.939.861,84
Øvrige udgifter		2.759.213,71	7.236.921,76
Årets resultat uden overførsler		1.184.646,55	176.893,75
Overførsler og egenkapital, primo		-3.142.392,10	-3.319.285,85
Overførsler og egenkapital, ultimo		-1.957.745,55	-3.142.392,10

Note 14 CFSA's samlede indtægter, udgifter og videreførsel fordelt på de tre indtægtskilder (grundbevillinger, rekvirerede opgaver og markedsfinansierede opgaver)

Opgjort inkl. overheadbidrag til dækning af fællesudgifter		Regnskab 2017	Regnskab 2018	Rev. budget 2018	Afvigelse 2018	Budget 2019
Finanslovsbevillingen - CFSA						
1.	Indtægter (anvist)	4.200.000	4.400.000	4.400.000	-	4.300.000
2.	Årets resultat	122.705	(445.114)	(487.000)	41.886	(379.200)
3.	Videreføres til næste år	961.060	515.946	474.000	41.946	(35.800)
Finanslovsbevillingen - frivilligpakken og frivilligportal						
4.	Indtægter (anvist)	2.500.000	2.500.000	2.500.000	-	-
5.	Årets resultat	(752.858)	(463.455)	(503.100)	39.645	-
6.	Videreføres til næste år	608.743	145.288	105.600	39.688	-
Finanslovsbevillingen - kompetenceløft						
7.	Indtægter (anvist)		7.000.000	7.000.000	-	8.800.000
8.	Årets resultat		1.584.241	633.800	950.441	1.375.100
9.	Videreføres til næste år		1.584.241	633.800	950.441	-
Finanslovsbevilling - monitorering						
10.	Indtægter (anvist)					300.000
11.	Årets resultat					-
12.	Videreføres til næste år					-
Finanslovsbevillingen - landssekretariat						
13.	Indtægter (anvist)	3.000.000	-	-	-	-
14.	Årets resultat	310.994	(495.880)	(495.900)	20	-
15.	Videreføres til næste år	495.880	-	-	-	-
Puljebevillinger						
13.	Indtægter	5.673.785	-	-	-	248.400
14.	Årets resultat	(133.111)	-	-	-	-
15.	Videreføres til næste år	0	-	-	-	-
Markedsfinansierede opgaver						
16.	Indtægter	610.519	638.426	240.900	397.526	250.000
17.	Årets resultat	275.377	219.801	88.600	131.201	113.800
18.	Videreføres til næste år	275.377	219.801	88.600	131.201	113.800

Note 15 Indtægter som kommer fra bevillinger under Børne- og Socialministeriet

	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Revideret budget 2018	Afvigelse 2018	Budget 2019
Finanslovsbevillingen - CFSA	4.200.000	4.400.000	4.400.000	-	4.300.000
Finanslovsbevillingen - frivilligpakken/foreningsportal	2.500.000	2.500.000	2.500.000	-	-
Finanslovsbevillingen - Kompetenceløft		7.000.000	7.000.000		8.800.000
Finanslovsbevilling - Monitorering af det frivillige sociale arbejde					300.000
Finanslovsbevillingen - Landssek.	3.000.000	-	-	-	-
Puljebevillinger	5.051.000	-	-	-	-
Andre ministerielle opgaver	47.000	-	-	-	-
I alt	14.798.000	13.900.000	13.900.000	-	13.400.000

Note 16a Regnskab for aktiviteter under grundbevillingen – CFSA

<i>Opgjort ekskl overheadbidrag til dækning af fællesudgifter</i>	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Revideret budget 2018	Afvigelse 2018	Budget 2019
Vidensopbygning og vidensdeling	716.317	453.161	410.500	42.661	355.900
Bidrag til politikudvikling	63.694	34.252	48.900	(14.648)	33.700
Rådgivning	743.523	737.118	664.000	73.118	579.700
Konsulentydelse	(338.874)	(50.747)	(152.900)	102.153	(38.200)
Tværspektorielt samarbejde og brobygning	5.871	6.976	5.900	1.076	6.100
Kommunikations- og formidling	629.795	704.710	700.700	4.010	802.500
Decemberkonferencen/ Vidensdøgnet	174.885	104.175	172.600	(68.425)	-
Andre faglige aktiviteter, herunder synliggørelse	712.406	605.235	603.400	1.835	681.000
Netværk mv.	(8.509)	1.765	5.700	(3.935)	(25.500)
Grundanalyse		152.631	196.100	(43.469)	431.800
Frivilligportalen	361.466	70.161	94.300	(24.139)	110.100
Frivilligpakken	2.203.723	2.435.925	2.513.800	(77.875)	-
Monitorering af frivilligt socialt arbejde	-	-	-	-	188.500
Landssekretariatet Projekt Frivillig	2.179.724	346.412	345.200	1.212	-
I alt	7.444.019	5.601.774	5.608.200	(6.426)	3.125.600

Bemærkninger:

Generelt - en større overførsel fra 2017 har betydet en højere aktivitet end budgetteret på en række områder med deraf følgende højere lønudgifter. Se også afsnit 4.1.

- Viden: Skal ses i sammenhæng med Grundanalyse
- Rådgivning: Merforbrug svarende til 175 timer pga. ansættelse af ekstra konsulent i efteråret 2018.
- Konsulentydelse. Udgiften dækkes delvis af indtægter fra rekvirerede opgaver. Der har været større aktivitet på området, men det har resulteret i et mindre overskud (inden OH) end budgetteret primært pga. nye medarbejdere.
- Decemberkonference/Vidensdøgn: Det blev i efteråret 2018 besluttet at flytte afholdelsen af konferencen til januar 2019. Udgiften omfatter derfor udelukkende planlægning af konferencen, som har haft et mindreforbrug på løn svarende til 160 timer.
- Frivilligportalen: Mindreforbrug på løn svarende til 55 timer
- Frivilligpakken: Mindreforbrug på løn og drift ligeligt fordelt. Frivilligpakken endte med et totalt merforbrug på 125.000, som finansieres af grundbevillingen

Note 16b Regnskab for aktiviteter under grundbevillingen – KompetenceLøftet

<i>Opgjort ekskl overheadbidrag til dækning af fællesudgifter</i>	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Revideret budget 2018	Afvigelse 2018	Budget 2019
Drift, administration og kursistservice	-	1.413.991	1.406.900	7.091	1.574.400
Udvikling	-	336.834	412.000	(75.166)	230.300
Grundanalyse	-		196.100	(196.100)	239.300
Midtvejs- og slutrapport		835	-	835	63.700
Vidensdøgn	-	-	-	-	224.600
Landsdækkende kurser	-	1.440.263	1.689.400	(249.137)	2.056.700
Fagligt seminar	-			-	168.000
Netværksdel	-	87.448	76.300	11.148	506.500
Lokale kurser	-	684.197	728.700	(44.503)	1.943.100
Navigatorforløb	-	35.632	29.300	6.332	721.400
Udvidet rådgivning	-	23.509	117.800	(94.291)	355.500
I alt	-	4.022.709	4.656.500	(633.791)	8.083.500

Bemærkninger:

Generelt – aktiviteterne blev startet forholdsvis sent i 2018, hvilket det reviderede budget for 2018 delvis tog højde for. Endvidere viste det sig svært at nå at afholde de budgetterede aktiviteter i efteråret 2018, herunder specielt diverse kurser. Mindreforbruget giver anledning til revision af budget 2019.

- Udvikling: Mindreforbrug skyldes primært mindre udgifter ifm. tilpasning af hjemmeside og kursusmodul
- Grundanalyse: i den endelige afklaring af fordeling af midlerne blev der ikke bevilliget midler til grundanalyse, hvorfor er midlerne uforbrugte, og overføres til andre aktiviteter i 2019
- Landsdækkende kurser: Mindreforbrug skyldes primært aflyste og udsatte kurser.
- Lokale kurser: Mindreforbrug pga. udsatte kurser
- Udvidet rådgivning: Tilbud om udvidet rådgivning er først blevet formidlet ud sent på året, og derfor er aktiviteten kommet sent i gang.

Note 17 Regnskab for CFSA's fællesudgifter

Opgjort ekskl overheadbidrag til dækning af fællesudgifter	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Revideret budget 2018	Afvigelse 2017	Budget 2019
1. Lokaleudgifter: husleje, varme, el, rengøring, renovation	670.649	750.049	787.500	(37.451)	727.500
2. Vedligeholdelse af lokaler	9.350	2.918	10.000	(7.083)	25.000
3. Kontorudgifter: telefon, leje af kopimaskine	82.734	78.166	84.000	(5.834)	83.000
4. Porto, gebyrer og Statens lønadministration	58.422	50.638	52.500	(1.862)	54.000
5. Kontorartikler, bøger, tidsskrifter, reproduktioner	52.856	50.454	56.000	(5.546)	49.000
6. Kursus- og efteruddannelsesudgifter	120.974	169.160	258.600	(89.440)	235.000
7. IT-udgifter	442.687	359.354	365.000	(5.646)	360.000
8. Afskrivninger	53.486	80.295	60.000	20.295	60.000
9. Repræsentation	20.185	16.111	19.000	(2.889)	15.000
10. Øvr. tjenesteydelser, herunder revision	167.702	177.853	245.000	(67.147)	235.000
11. Rejse- og opholdsudgifter	6.431	9.140	5.000	4.140	10.000
12. Øvrige mødeudgifter	16.962	9.892	10.000	(108)	15.000
13. Bestyrelsen	72.531	85.928	103.300	(17.372)	111.000
14. Øvrige personaleudg, herunder annoncering	87.041	84.504	87.000	(2.496)	90.000
15. Generel ledelse og administration	1.584.883	1.587.596	1.750.469	(162.872)	1.820.117
I alt	3.446.892	3.512.057	3.893.369	(381.312)	3.889.617

Bemærkninger:

1. Mindreforbrug på lokaleudgifter pga. udskudt maling, støjreducering
6. Mindreforbrug på kursus- og efteruddannelsesudgifter pga. prioritering af opgaveløsning.
8. Merforbrug ifm. afskrivninger opstået pga. efterberegning 2015-2017
10. Mindreforbrug, da der bl.a. ikke blev brugt for honorarbetalt jurist og it-konsulent
13. Mindreforbrug da der er udbetalt mindre bestyrelsesshonorar end budgetteret
15. Mindreforbruget på generel ledelse og administration skyldes centerchefens øgede deltagelse i udadrettede aktiviteter.

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registeret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Katrine Nørtoft Magelund

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: PID:9208-2002-2-874498509691

IP: 80.62.xxx.xxx

2019-03-26 14:13:38Z

NEM ID

Morten Skov Mogensen

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: PID:9208-2002-2-373869520669

IP: 93.165.xxx.xxx

2019-03-26 15:48:19Z

NEM ID

Laura Auken Larsen

Daglig leder

Serienummer: PID:9208-2002-2-226849231565

IP: 2.130.xxx.xxx

2019-03-26 21:50:17Z

NEM ID

Lars Skov Henriksen

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: PID:9208-2002-2-538755781595

IP: 130.225.xxx.xxx

2019-03-27 07:22:45Z

NEM ID

Lars Thorkil Juul

Bestyrelsesformand

Serienummer: PID:9208-2002-2-695609551604

IP: 176.22.xxx.xxx

2019-03-27 17:18:02Z

NEM ID

Anni Ellebæk Ehlers

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: PID:9208-2002-2-519100334626

IP: 87.63.xxx.xxx

2019-03-28 07:37:07Z

NEM ID

Vibeke Skovby Molin

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: PID:9208-2002-2-836893339506

IP: 194.114.xxx.xxx

2019-03-28 11:47:20Z

NEM ID

Mirka Anne Kobæk Mozer

Bestyrelsesmedlem

Serienummer: PID:9208-2002-2-072839100591

IP: 93.165.xxx.xxx

2019-04-03 12:46:10Z

NEM ID

Penneo dokumentnøgle: OLYTN-DUQVX-VTVOL-AJUW4-AD3UX-0HZQ1

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstempelt med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i denne PDF, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan kan du sikre, at dokumentet er originalt

Dette dokument er beskyttet med et Adobe CDS certifikat. Når du åbner dokumentet

i Adobe Reader, kan du se, at dokumentet er certificeret af **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette er din garanti for, at indholdet af dokumentet er uændret.

Du har mulighed for at efterprøve de kryptografiske signeringsbeviser indlejret i dokumentet ved at anvende Penneos validator på følgende websted: <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registereret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Kim Dalgaard

Statsautoriseret revisor

Serienummer: CVR:20222670-RID:1078830770504

IP: 77.243.xxx.xxx

2019-04-03 13:18:27Z

NEM ID

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstemplet med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i denne PDF, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan kan du sikre, at dokumentet er originalt

Dette dokument er beskyttet med et Adobe CDS certifikat. Når du åbner dokumentet

i Adobe Reader, kan du se, at dokumentet er certificeret af **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette er din garanti for, at indholdet af dokumentet er uændret.

Du har mulighed for at efterprøve de kryptografiske signeringsbeviser indlejret i dokumentet ved at anvende Penneos validator på følgende websted: <https://penneo.com/validate>